ၶေႃႈသင်ႇ

ၵၢၼ်လႆႈၵဵပ်းႁွမ်လူႉတွမ်တႅမ်ႈဝႆႉ “ ပပ်ႉၽိင်းႁူမ်းတႆး ၵိဝ်ႇၵပ်းလူၺ်ႈပၢင်သွၼ်ၼႄႈပိူင်ႇ ”ၼၼ်ႉ ၵမ်ႇလွင်ႈၼႄႈဝႆႉ ၵႂၢမ်းတႃႇသိုဝ်ႉၵႃႉၼၼ်ႉ သုၼ်ႇတူဝ်ၵေႃႉလဵဝ်လိုင်ႉၶႃႈ။ ဝူၼ်ႉဝႆႉၶႅင်ႇႁႅင်ၶွင်းၶိုင်ႈပပ်ႉ ၶိုင်ႈၵိတ်း ပေႃးတေမႃးၶွၼ်ႈဝႆႉတီႈလဵဝ်ၵၢၼ်ၵမ်ႈၽွင်ႈ သေ လွင်ႉယိပ်းတိုဝ်းငႆႈၵိတ်းၶိုင်ႈ တႃႇလုၵ်ႈလၢၼ်ပၢၼ်ၶေႃႈတၢင်းမိူဝ်းၼႃႈၼႄႈသင် လုမ်းႁူၼ်းၶုမ်ႇတႆးၼႃႈၵမ်ႈၽွင်ႈၶႃႈသေၼႄႈ လင်ႇလႆႈႁၢႉလူႉတွမ် ၵိပ်းၶွမ်တႅမ်ႈ ၵႂၢမ်းၵွၼ်ႇယဝ်ႉ။

ၶွင်း“ပပ်ႉၽိင်းႁူမ်းတႆး ၵိဝ်ႇၵပ်းလူၺ်ႈပၢင်သွၼ်ၼႄႈပိူင်ႇ ”ၼၼ်ႉ ၸႂ်ႈမၢၼ်းပႃးႁူႈ ပုၵ်ႈ တိၵ်ႉ”ထူၼ်ႈ” တၢင်းမူတ်းသေ ပႃးတၢင်း Key မၢၼ်းလိူင်ႉၶၢၼ်ၼႄႉၵမ်ႇလွင်ႈၶႃႈ။ တေပႃးဝႆႉ လွမ်းၶဝ်ႇၶႃႈႁဝ်း ယိုၼ်ယၢၼ် လၢၼ်ထိုင်ၵူႉႁၢၼ် ပွင်ပၼ်လႆႈၶၢၼ်ႉႁူလ်း။

သင်လႆႈႁၼ်မၼ်ၼႄႈတီႈၽိတ်း တီႈပိူင်ႈ တီႈယူပ်ႈယွမ်းၶႆ ၼၼ်းတေႃႈ ဝႆႉလွင်ႉမိတ်ႉတႃႇ သေယႃႇၵႂႃႈပၼ်တၢင်းၼႄႉၼၼ်း ၵႂႃႈပၼ်တၢင်းမူၼ်ႉမေးပၼ်တႃႉ။ လိုၼ်းသုတ်း ၵႂႃႈယူႇ လီၵိၼ်ဝၢၼ် ၵႂၢမ်းၵၢၼ်မိူၼ်ႈယွႆႇမွႆႇသုင်ႁူႈၵေႃႉသေၵမ်း ။ ။ ။။

(ၽိင်းႁူမ်းၶႆႉ ၵႂၢမ်းၵႂႃႈမူၼ်ႈလွႆႇ၊ ၽွမ်ႉၵူမ်းၵၢၼ်၊ ထိင်းသိမ်းပႆႇမွၼ်း၊ လိူဝ်ႉလၢတ်ႈ)

ၵိပ်းၶွမ်တႅမ်ႈ–

သႅင်ငဝ်း

(လုမ်းႁူၼ်းၶုမ်ႇတႆး၊ မိူင်းယၢင်း၊ လႃႈသဵဝ်ႈ)

22.10.2016

ၶပ်ႉ	ႁူဝ်ၶေႃႈ	ၼႃႈလိၵ်ႈ
1။	ယႃႇၼႂ်ႈၵၢၼ်ၶဵင်ႇႁိူင်းႁၢႆ	1
2။	တႆးႁူပ်ႉထူပ်းၵၼ်	1
3။	ၵၢင်လႂ်ယိင်းလၢႆး	1
4။	ၵႃႈပၼ်ႇႁွင်	2
5။	ႁူႉၸလႈလၢႆးယိင်းတႆး	3
6။	ၼႂ်ႈမီးလႂ်ႁၵ်ႉၼိုဝ်း	4
7။	ၼိုဝ်းသိုဝ်လၢႆး	5
8။	တႆးပၢၼ်မႂ်ႇ	5
9။	ၼူၵ်ႉႁၢင်ႈလီ	7
10။	တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ	8
11။	ၶတ်းလႂ်ၼႂ်ႈမႂ်ႇသုင်	8
12။	ႁၢမ်းလူမ်းပီႈၼွင်ႉ	9
13။	ႁၢမ်းတူၵ်းသူး	10
14။	ၵႉၶႉင တူဝ်မူၼ်း	11
15။	သႅၼ်ႈတၢင်း 'မ' ႁႃႈတူဝ်	11
16။	ယွင်ႈယေႃးလဝ်ႈၶူးမေႃ	12
17။	ထိုင်သၢဝ်မၢဝ်ႇတႆး	12
18။	ၽိူင်ႈၸၸႈၸလႈပိမ်ႇ	13
19။	ႁၢမ်းတၢင်ႇလွမ်ပိဝ်	14
20။	သင်ႇထိုင်လုၵ်ႈႁဵၼ်း	14
21။	ၶၢဝ်းၵတ်းမွၵ်ႇႁွၼ်ၵီႈ	15
22။	သူဝ်တၢႆသူဝ်တဵၼ်း	16
23။	ႁူႈမူင်းတႆးၼိုဝ်းလႅဝ်	16
24။	ယွၼ်းသင်ႇသၢဝ်တႆး	17
25။	ၼမ်ႉတႃႇတူင်ႉတၵ်ႉ	18
26။	လိၵ်ႈတႆး	18

27။	တႆးၶိူဝ်းလူင်	19
28။	ၸၢႆးလပ်းသိင်ႇ	20
29။	ပွႆးပီမႂ်ႇ	21
30။	မႃးႁူမ်ႈပွႆးပီမႂ်ႇ	21
31။	ၾိင်ႈထုင်းႁဝ်း	22
32။	မိူင်းတႆးႁၢင်ႈလီ	23
33။	ပီမႂ်ႇၸႂ်မႂ်ႇ	23
34။	သင်ႇထိုင်ပီႈၼွင်ႉတႆး	24
35။	လီႁၵ်ႉမိူင်းတႆး	24
36။	ၾိင်ႈထုင်းၵၢမ်ႇဝႆး လိၵ်ႈလၢႆးၵၢမ်ႇႁၢႆႈ	25
37။	ထိူၵ်ႈပဵၼ်လုၵ်ႈတႆႈယူႇႁိူဝ်	26
38။	ၸဵတ်းဝၼ်းလိူၼ်ၵမ်	26
39။	ယုၵ်ႉယွင်ႈတုင်းၸိူဝ်ႉၸၢတ်ႈတႆး	27
40။	ထိူၵ်ႈၵၢမ်ႇထိူၵ်ႈပဵၼ်တႆး	28
41။	လုၵ်ႈယိင်းၵွၼ်ႇလွႆသၢမ်သိပ်း	29
42။	ယႃႇလိုမ်းသၢဝ်တႆးမိူင်းလွႆ	30
43။	ၸိူဝ်ႈၵဵပ်ႉၵမ်း	30
44။	တႆးယၢၼ်မိူင်း	31
45။	ၶေႃႈလူပ်းလင်	32

ယႃႇၵိူဝ်ႈၵၢၼ်ၶႅၼ်ႇၶဵင်းၵႃႈ

V1. ၵၢၼ်မိူင်းတႆးၶႄႉ ၵၢၼ်ၶိူဝ်းတႆးၶႄႉ တေဝႆႉတႃႇပၼ်ႈၽႅ၊ ၵၢၼ်ၶႅၼ်ႇတႆးၶႄႉ
တေသုတ်းၶဵင်ႈတႃႇ တႃႇၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းမီးၼိူဝ်ၽႅ၊ ၵၢင်လိူဝ်လိူဝ်ႉၶိူဝ်း
ၵမ်ႉၵူႈၵႃႈဝႆး ၶိူဝ်းတႆးၵူႈမႄႉသုင်/ မိူင်းတႆးၵူႈမႄႉသုင်၊ ၵမ်ႉၵူႈမွတ်ႉၵႃႈ
ၵၢၼ်ၶႅၼ်ႇတႆးလူင်ၵဝ်း သိုပ်ႉၽွမ်ႉၽဵင်ႉၵၢၼ် ပၼ်ၽွႆးလႅင်းတႃႇတႆး …

V2. ႁွပ်ႈမိူင်းတႆးယဝ်ႉ ႁွပ်ႈၶိူဝ်းတႆးယဝ်ႉ သူၵဝ်းယၢပ်ႉၶၢၼ်လႄႈ၊ လိူဝ်းတႆးဝႆးၵႃႈ
လိူဝ်းတႆးတူၵ်းၽၢၼ် ၵမ်ႉၵႆႈပိူၼ်ႈႁႃႉတႆးလူင်ၵဝ်း၊ ပုၼ်ႈပၢင်ႈဝၢၼ်ႈမိူင်း
ယႃႉပႆႈပုၼ်ႈၽွၼ်း လိူဝ်းၵဝ်းၽွမ်ႉၽဵင်ႉၵၢၼ်၊ ယႃႉၵူႈတၵ်ႉယႆႈၵၢၼ်ၶႅၼ်ႇ
ၶိူဝ်းသိူဝ်လႆး သိုပ်ႉၵိတ်းတႃႉၵၢၼ် ၵၢၼ်ၶႅၼ်ႇတႆးတေၵူင်း …။

တႆးႁူပ်ႉထူပ်းၵၢၼ်

V1. ဝၼ်းၶႄႉပၢၼ်ဝၼ်းယိုင်ႈယႂ်ႉ ပီႈၶွင်ႉၵဝ်းလၢတ်ႈတႆး လႆႈမႃးႁူပ်ႉထူပ်းၵၢၼ်၊
လၢတ်ႈတႆးလႆႈၵၵ်ႉမိူင်းတႆး ၵူႈမၢၵ်ႈမီးၶိုၼ်ႈယႂ်ႉ ယႃႉၵူႈလႆႈတူၵ်းၽၢၼ် …

V2. ဝၼ်းၶႄႉပၢၼ်ဝၼ်းယိုင်ႈယႂ်ႉ သိုင်ႉလိုင်ႈၵဝ်း လၢတ်ႈတႆး
ၵူႈမႄႉသုင်ၶိုၼ်ႈယႂ်ႉ၊ ၵျႃႉသိူဝ်းလႄႈ ပီႈၶွင်ႉတႆး ယႃႉဝႆႉလႄႈ
ၵိတ်းၵူႈတႆးၵႃႈလႆး၊ ၶိူဝ်းတႆး ပီႈၶွင်ႉၵဝ်း လၢတ်ႈတႆး
(တေၵိတ်းၵူႈသိုင်ႉလိုင်ႈတႆး ပၢၼ်တႆး …)2

ၵၢင်လၵ်ႉပိဵင်းၸႆး

V1. (ယိင်း ၵိူလ်)2 (ၸၢႆး ၵိူလ်း)2 လၢတ်ႈၵွၵ်ႉငလႈ ၶၢမ်းတႆး ၵူႈပေႃးပွင်ႉ
ႁူမ်ႈၶေႃႈ၊ တၼ်မ်ႈၵွၵ်ႉငလႈ လိၵ်ႈတႆး ၵူႈပေႃးပွင်ႉ ႁူမ်ႈတူဝ်၊
ၶၢမ်းတႆးၵႃႈၵေႃႈ ၶိူဝ်းတႆးတႃႇ လိၵ်ႈတႆးတႃႇၵေႃႈ ၶိူဝ်းတႆးၵႃႈ …

ႁွပ်ႈလၢႆးငလႈၵၢမ်ႇပၢၼ်ႇၵေႃႈ ၶေႃႈႁၢမ်းတႆး …
ႁွပ်ႈယိင်းငလႈၵၢမ်ႇပၢၼ်ႇၵေႃႈ လိၵ်ႈလၢႆးတႆး …

V2. (ယိင်း ၵူႈလုမ်း …ယိင်း ၵူႈလုမ်း …)/ (လၢႆး ၵူႈလုမ်း … လၢႆး ၵူႈလုမ် …)

ၵိၼ်းၵဝ်ငလႈ ထုင်းတႆး ၽိူင်ႈတႆးပွင်ႇဝႃႈသင်၊ ၵိပ်းၵွမ်ငလႈ
သိမ်းပိၼ်းယႃႇပေႃႉၵႂမ်းၵေႃႈ ထုင်းၶိုၼ်ႈယွႆႇၵေႃႈ ၶူဝ်းၶိုၼ်ႈသုင်
ၽိူင်ႈတႆးသွႆၵေႃႈ တႆးၶိုတ်းပၢၼ် …
ႁွပ်ႈလၢႆးငလႈ ယႃႇပၢၼ်ႇၵေႃႈ ထုင်းတႆးၵဝ်း …
ႁွပ်ႈယိင်းငလႈ ၵၢမ်ႇပၢၼ်ႇၵေႃႈ ၽိူင်ႈတႆးၵဝ်း …

V3. (ယိင်း ၵူႈလုမ်း …ယိင်း ၵူႈလုမ်း …)/ (လၢႆး ၵူႈလုမ်း … လၢႆး ၵူႈလုမ် …)
ၵၵ်ႉၵွမ်ၵၼ် ၶူဝ်းတႆး လိူဝ်ႉတႆး ယႃႇၵႂၼ်ႈၵေႃႈ။ ၽွမ်ႉၵိတ်ႇၼ
မိူင်းတႆးယႃႇၵႂၼ်ႈလႆႈလူႉလႅဝ် မိူင်းတႆးၵေႃႈၵေႃႈ ၶူဝ်းတႆးၵၢင် ၶူဝ်းတႆးၵၢင်ၵေႃႈ
မိူင်းတႆးၵေႃႈ …

ႁွပ်ႈလၢႆးငလႈ ယႃႇပၢၼ်ႇၵေႃႈ လိူဝ်ႉၶူဝ်းတႆး …
ႁွပ်ႈယိင်းငလႈ ၵၢမ်ႇပၢၼ်ႇၵေႃႈ လိၼ်မိူင်းတႆး …

ႁူးပၢၼ်ႇႁွင်

တႅမ်ႈ–လၢႆးမူး

V1. ၵဝ်းၵူးလႆႈမႃးထူပ်းၵၼ် ၵဝ်းၵူးလႆႈမႃးမိုတ်ႈၵၼ် ယၢမ်းၶႄႉၵႂၼ်ႈပေႃးသိူဝ်းလွင်ႈ
ၵွၼ်ၵၼ်မႃးငလႈၵဝ်းၵျႃႇ လွင်ႈမူၼ်ႈတၢင်းႁူးပၢၼ်ႇႁွင် …

V2. ထုင်းၵဝ်းၵႂၼ်ႈပေႃးၵူဝ်းသွႆ မႃးၵဝ်းၽွမ်ႉၽိူင်းလွႆႈထႅမ်
ၵူလုမ်းၵေႃႉမိုတ်ႈၵိုဝ်းတင်းလၢႆ ပေၵၢႆမႃးၵဝ်းမူၼ်ႈၵျႃႇ
ႁူးငလႈၵဝ်းႁူးပၢၼ်ႇႁွင် …

ထၢပ်ႇသိင်ႇ ၶဝ်ၵႂ်ႇလုၵ်ႈမွင်း ၵႂႃႇမူၼ်ႈလွမ်းၵွင် ...
ယုမ်ႉလူးၶေႃႉယိင်းႁၢင်ႈလီ . .
ယုမ်ႉလူးၶေႃႉၸၢႆးႁတ်းႁၢၼ် . .
ယိင်းၵူၺ်း . .
ၸၢႆးၵူၺ်း . . ၶျူႇၶႄႉၵႂႃႇပၼ်ႁွင်ႁဝ်း ...

V3. တူၺ်းလူးပိူၼ်ႈပေႃးၵၢမ်းၼႆႉ ထုင်ႈႁဝ်း ၾိင်ႈတႆးၶိုဝ်းသိုဝ်၊
ဝႆႉမၼ်းၶေႃႈႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ် မိူၼ်သူႁဝ်းႁူႉလႆႈၶျူႉ
လွင်ႈမူၼ်ႈတၢင်းၵႂႃႇပၼ်ႈႁွင် ...

ႁူႉၼလႆးၸၢႆးယိင်းတႆး

V1. ၽူလ်ႇၽၵ်းတူပၼ် လီလူမ်းတေႃႉ ႁဝ်းယွၼ်းတူၵ်းသူးသူ
ၵမ်ႇပၼ်ၶႂ်ႈမၼ်းႁႃႈ ယိၼ်ႇၼၼ်ႈၾိင်ႈထုင်းတႆး ဝၼ်းပီမႂ်ႇတႆး ...
(ၸၢႆး) ႁူႉၼလႆႈၶွင်ႉယိင်းၵူၺ်း ...
(ယိင်း) ႁူႉၼလႆႈပီႈၸၢႆးမၢဝ်ႇ ...
မၢၵ်ႇတူၵ်းၶဝ်ႈမိုဝ်းလိင်း ပိူၼ်းတႆးမီးဝႆႉယူႇ ...

V2. ယႃႇပေလိုဝ်တူၵ်းၵၢၼ်ၵိုင်းတႆး ၶိုဝ်းတႆးၶိုၼ်ႈမိူၼ်ႈယိုင်ႇ ၵမ်ႇပၼ်ယူပ်ႈယွမ်းၽိူင်
သိင်ႇႁွင်သိင်ႇမွင်းတႆး ၶိုၼ်ႈၶဝ်ႈၵၼ်ဝႆႉ ...
(ၸၢႆး) ႁူႉၼလႆႈၶွင်ႉယိင်းၵူၺ်း ...
(ယိင်း) ႁူႉၼလႆႈပီႈၸၢႆးမၢဝ်ႇ ...
ယႃႇပေၶိုၼ်ႈမိူင်းတႆး ဝူဝ်းၵႂၢႆးပိူၼ်ႈမၼ်းတဝ် . . .။

ၵျူႈမီးလွင်ႈႁၵ်ႉၼိူင်း

တႅမ်ႈ–လၢႆးၶမ်းလဵၵ်း၊ ႁွင်ႉ–လၢႆးၵွင်ႈထီးၶမ်း

V1. ၶၼိုင်ႈၶူဝ်းတႆးႁဝ်းၼလႈၵမ်ႇသၼ် ၵေႃႉႁဝ်းၵေႃးပိၵ်ႉတႆး
လၢတ်ႈၵၢမ်းတႆးႁဝ်းၼလႈၵမ်ႇသၼ် ၵေႃႉႁဝ်းၵေႃးပိၵ်ႉတႆး
ယူႇၵျႇယူႇၶွင်ၵၢဝ်ပိူၼ်ႈၵိုၼ်ပၢႆႈတႆး လိုဝ်ႉၼိုဝ်းတႆး
ယူႇၵျႇယူႇၶွင် တေတၢႆႁၢၵ်ႉလွမ်း ပီလိုၼ် ပီၶၼ်ႉၵျႇ ...
ပေႃးတႆးႁဝ်းတေႁုမ်ႇယူႇမိူၼ်ၶၼ် ၼိုဝ်းတႆး မိုင်းတႆး
တေႁၢႆတေတၢႆပေႃးဝႆႈတႆးၵေႃႉၶိုင်ႈ (ၵျူႈမီးလွင်ႈႁၵ်ႉၼိူင်းတၢႆႈသေႇ)[2]

V2. ၶၼိုင်ႈၶူဝ်းတႆးႁဝ်းၼလႈယၢႇၵႂၢႆ ႁွပ်ႈတႆးၵေႃးပိၵ်ႉႁူၶၼ်း
လၢတ်ႈၵၢမ်းတႆးႁဝ်းၼလႈယၢႇၵႂၢႆ ႁွပ်ႈတႆးၵေႃးပိၵ်ႉႁူၶၼ်း
တၢႆႈယွင်ႇမုင်ႇသုၼ် လိုဝ်းတႆးတေလၢႆႈမီး လိုဝ်ႉၼိုဝ်းတႆး၊ တၢႆႈယွင်ႇမုင်ႇသုၼ်
ၵျူႈပိူၼ်ႈဝႆႈတႆးႁိုဝ်မိူၼ်ၵွၼ် ... တၢင်းၵျႇ ႉ ႉၵၢၼ်းၵၢၶၼ်းၶွင်းလိုၼ်
ယူႇၵျႇတၢႆႈသေႇ ၼိုဝ်းတႆးမိုင်းတႆး ႁိုဝ်ပၼ်ႁၢႆလၢႆ ပေႃးဝႆႈတႆးၵေႃႉၶိုင်ႈ
(ၵျူႈမီးလွင်ႈႁၵ်ႉၼိူင်းတၢႆႈသေႇ)[2]

V3. ၶၼိုင်ႈၶူဝ်းတႆးႁဝ်းၼလႈၵမ်ႇသၼ် ၵေႃႉႁဝ်းၵေႃးပိၵ်ႉတႆး
လၢတ်ႈၵၢမ်းတႆးႁဝ်းၼလႈၵမ်ႇသၼ် ၵေႃႉႁဝ်းၵေႃးပိၵ်ႉတႆး
တၢႆႈယွင်ႇမုင်ႇသုၼ် လိုဝ်းတႆးတေလၢႆႈမီး လိုဝ်ႉၼိုဝ်းတႆး၊
(တၢႆႈယွင်ႇမုင်ႇသုၼ် ၵျူႈပိူၼ်ႈဝႆႈ တႆးႁိုဝ်မိူၼ်ၵွၼ်တၢင်းလၢႆႇ)[2]
(တႆးႁိုဝ်မိူၼ်ၵွၼ်တၢင်းလၢႆႇ)[3]

ၶိူဝ်းသိူဝ်လၢႆး

V1. (ပီႈၶွင်ႇမီးတီႈမိူင်းလူၺ် ၵေႃႈတိုၼ်ႈငလႈႁဝ်း တင်းယိင်းတင်းၸၢႆ)2
ဝႆးဝႆးႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်မႄး ယႃႇပႅပ်ႉတႅၵ်ႈၵၼ်ငလႈ ၶိူဝ်းသိူဝ်လၢႆး
ပီႈၶွင်ႇႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်မႄး မႄးငလႈၶိူဝ်းတႆးႁဝ်းႁႂ်ႈၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၵေႃႉလွၵ်ႉၵမ်ႉဝႃႈ
ႁဝ်းႁူးတင်းသိင်ႈတင်းလူင် ႁဝ်းၽွမ်ႉၽိူင်ႉၵၼ်
လုၵ်ႉတိုၼ်ႈၶိုၼ်းမႄးငလႈ ၵေႃႉႁဝ်းၵိုလ်း ယိင်းၸၢႆးၵႃႈလၢႆးငၢၼ် ...

V2. (ပီႈၶွင်ႇပီးတီႈမိူင်းလူၺ် ၵေႃႈတိုၼ်ႈငလႈႁဝ်း တင်းယိင်းတင်းၸၢႆး)²
ဝႆးဝႆးႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်မႄး ယႃႇပႅပ်ႉတႅၵ်ႈၵၼ်ငလႈ ၶိူဝ်းသိူဝ်လၢႆး
ပီႈၶွင်ႇႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်မႄး မႄးငလႈၶိူဝ်းတႆးႁဝ်းႁႂ်ႈၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ
မိူဝ်ႈၶႅၼ်ႇဝၼ်းၶိုင်ႈမိူဝ်ႈၶႄႈ မီးၵူႈမီးၶၢၼ် ႁဝ်းၽွမ်ႉၽိူင်ႉၵၼ်
ၶုမ်ႉႁၢႆးၸၢႆးယိင်း တင်းသိင်ႈႁဝ်းၵိုလ်း ႁႂ်ႈလီသေမိူဝ်ႈၶိုၼ်းၵဝ်ႇ ...
(ပီႈၶွင်ႇပီးတီႈမိူင်းလူၺ် ၵေႃႈတိုၼ်ႈငလႈႁဝ်း တင်းယိင်းတင်းၸၢႆး)²

တႆးပႃႇၶိူဝ်ႈ

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶမ်းလႅၵ်း

V1. ၸၢႆး –မုင်ႈတူလ်းတၢင်းလွင်ႈၵေႃႈ ပီႈၶွင်ႇတႆးတင်းလၢႆ
ႁႂ်ႈႁၼ်မိူၼ်လွင်ႈလူင်ၼႃႈ
ၶေႃးလုၵ်ႈၶိူဝ်ႉၶိူဝ်းတႆးလုၵ်ႈဝႆႉ ၽူၼ်တူၵ်းငလႈလူမ်းပဝ်ႇ
ႁႂ်ႈမၼ်းပေႃးႁိမ်းမၼ်ႈ တူဝ်ၵေႃႈႁႂ်ႈပၵ်းလႅၵ်းဝႆႉ
လွင်ႈၵေႃႈႁႂ်ႈမတ်ႉလပ်းဝႆႉ ယူႇလွင်ႈၵေႃႈႁႂ်ႈတုမ် ၵၢင ႁႂ်ႈပိၼ်တူဝ်
ၶပ်ႉဝႆႉတွင်းဝႆႉတႅမ်လွင်ႈ ႁႂ်ႈပိူၼ်ႈပေႃးၵၢမ်းၵႂၢမ်
တၢင်းၶၼ်ႈၵတ်ႉၶိူဝ်းတႆး ...

V2. ယိင်း –မိူဝ်ႈယၢမ်းၶမ်ႉၶွင်းလူင် မိူဝ်ႈယၢမ်းမႆႈၵွင်ႈလူင်
ယႃႇပၼ်ၸႂ်ႈၶိူဝ်းတႆးၵိုပ်း ၵွၼ်ၵၼ်လီင်ႉလူလုမ်းလႆးၶႄႈ
ၶဝ်ႈသွႆးၶမ်ႉသိူဝ်ႈၶဝ် ၵၢမ်ႇမီးၵေႃႈဝႆႉလႂ်ႈ
ၶဝ်ႈၶဵဝ်ထူဝ်ႇၶဝႆႈၶိုင်ႈၼပ်း မေႃၵိၼ်ယူႇတႆးၶမ်ႉၽိတ်ႉ
ယူႇလႆၵေႃႈၸႂ်ႈပဵၼ် ၶူဝ်းတႆးၵၢမ်းတႆးၶေႃၶေႃ
ၶူၵ်ႉတူဝ်းလိူဝ်းတႆးၶေႃၶေႃ ၸႂ်ႈပိူၼ်ႈပေႃးၽွင်ႉႁူဝ်
ၶပ်ႉယမ်လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတႆး ...

Cho:ယိင်း–တႆးၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၶိူဝ်းတႆးပၢၼ်မႂ်ႇ တႆးႁူႈတီႈ တႆးႁူႈမိူင်းမိူင်း
ယႃႇပေပၼ် မိူင်းတႆးၵႂၢႆလႆႈ ယႃႇပေပၼ်ၶိူဝ်းတႆးတမ်ႇတႆႈ
ယႃႇၸႂ်ႈၶိူဝ်းပိူၼ်ႈပေႉၵိၼ် ၵေႃႉတတ်းငလႂ်ႈ တႆးၶိူဝ်းသိူဝ်လႆႈ ...

Cho: ၸၢႆး–လိူတ်ႈၶိူဝ်ႉတႆး တၢမ်ႇပိူၼ်ႈမႂ်ႇ ၶိူဝ်းတႆးၶတ်းလႅင်မႃး ပီႈၶွင်ႉတႆး
ၵၢၼ်းၽဵဝ်ဝႆးမိူင်းတႆးပၢၼ်မႂ်ႇဝႃႈ ၽွၼ်းပုၼ်ႈတူၵ်းၶိူဝ်မႃႇၵေႃႈ
မီးၵွင်းၵႂၢမ်ၼူၺ်ႉယဝ်ႉ ၵၢၼ်းမေးၵိုတ်းၸႂ်ႈမူၼ်ၶိုၼ်း
မိူင်းတႆးၶွင်းၽွၼ်ၵဝ်း မႃးငလႂ်ႈတႆးႁူႈလႆႈမိူင်း
ၵဝ်းသိူဝ်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၼ် မႃးလူးႁွင်တင်းမွင်းသိင်ႇတႆး...

V3. မိူဝ်ႈယၢမ်းဝူၼ်ႉၵွၵ်းတၼ် မိူဝ်ႈယၢမ်းသုၵ်ႉသၢၵ်ႉၸိုင်
ပေၸႂ်ႈပိူၼ်ႈလီႉၶေးမႃး ၵွၼ်ႁွင်ႉလူဝ်းတႆး လီပ်ႈတၢင်းလီ
မိူဝ်ႈမႃးသမ်ႉမိုဝ်းလႆႈ မိူဝ်ႈမိူဝ်းၶိုၼ်းပႃးၵူႈ ပုတ်ႉထသႃႇသၼႃႇၵဝ်း
ၽိုင်ႈငေႈလိၵ်ႈထုင်းၶမ်းၵဝ်း ယူႇလႆၵေႃႈၸႂ်ႈလွတ်ႈ ႁူၼ်းယိၼ်း
ႁူၼ်းၽိတ်းသၢၼ်ၶတ်း ႁူၼ်းလူမ်းလၵ်းလိင်ႉလိၼ်ၶႂ်ႈ ၸႂ်ႈပိူၼ်ႈပေႃးႁူႉၵူႈ
တႆးၵၢမ်ႇငိူဝ်ႈၶိုၵ်းၶႅႉ ...

V4. ထိုင်ယၢမ်းလုၵ်ႈလၢၼ်ၵွၼ်ႇ ထၢမ်ၶိုၼ်းမိူင်းတႆးၵဝ်း
ၸႂ်ႈလၢင်ႈၶႆႈတိုၼ်းမီးဝႆႉ လိူင်ၶဵဝ်တင်းလိင်ၶွင်းဝူင်းၼၢင်
သိူဝ်တႆးတေဝ်ၶ်ၵွၵ်ႇ မိၼ်ၶွင်းၽႄႉၼၢင်ၵၢဝ် သိုပ်ႇမွၵ်ႇတေႃႇလီၵ်ႉယဝ်ႉ

လိၵ်ႉပၼ်ငေၽႄႈၵူႈ ၶိူဝ်းယဝ်ႉၶိူဝ်းယူႇလွၵ်းၸေႈ
ၵိူဝ်ႈႁၢင်မိူင်းတႆးႁဝ်းၶႆႈၵၢၼ်လိူဝ်ႈ ၶိူဝ်းတႆးႁဝ်းၽွမ်ႉသိင်လိူဝ်ႈ
ၵိူဝ်ႈပိူၼ်ႈပေႃးၵၢမ်းၼႂ်း ၶိုၵ်ႈပၢၼ်လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတႆး ...

Cho: (ၸၢႆး+ယိင်း) . . .

ၶူဝ်ႉႁၢင်ႈလီ

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶမ်းလိူၵ်ႈ၊ ႁွင်ႉ–ၼၢင်းမူဝ်မူဝ်ၶမ်းၵေႃး

V1. မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈမိူင်းတေႁူႉယဝ်ႉ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈမိူင်းတေႁၢႆလႆႈ ယိၼ်ႁူႉပိၼ်လုၵ်ႈယိင်း
လုၵ်ႈၸၢႆးပိူၼ်ႈ ႁွပ်ႈၶႆ ယၢမ်းတေႃႈလိူဝ်ၼၢဝ်ႇသၢဝ်
ၼိုင်ႈၵႂၢၼ်ၵၼ်ထၢမ်ယွၼ်းၵိတ်း ၶိုင်ႈ ၵူႈငၶေလႈၶူဝ်ႉႁၢင်ႈလီၵိုလ်း
ၵိူဝ်ႈပိူၼ်ႈပေႃးလိုမ်းၽဵဝ်ႉတၢ ၵူႈငၶေလႈ ၶူဝ်ႉႁၢင်ႈလီၵိုလ်
တီႈပၢင်ပွႆးမူၼ်ႈသိူဝ်းလႆႈ မွင်းသႅင်ႇႁွင်ၸေႈတေလင် တႆႈငဝ်းတူၼ်ႈပဵၵ်ႉ
ယဝ်ႉၶူဝ်ႉႁၢင်ႈလီၵိုလ်း (လူမ်းႁၢၼ်)2 ပေႃးငလႉၵၢဝ်သိၼ်ႈတၢင်းၵၢင်
ပိူၼ်ႈပၼ်ႉပုတ်ႈၵၼ်မေႃးတူလ်း ၶူဝ်ႉႁၢင်ႈလီ ...

V2. ၽိူၵ်ႁၢၼ်မိူင်းၸေႈထုၵ်ႉလႆႈ ၽိူၵ်ႁၢၼ်မိူင်းၸေႈၼိုင်ႈၵၢဝ် မိူဝ်းႁူႉၽဵဝ်ႁွတ်ႈႁိူၼ်းႁွတ်ႈ
ယေးယဝ်ႉ ႁွပ်ႈၶႆ ယၢမ်းတေႃႈလိူဝ်
ၼၢဝ်ႇသၢဝ်ၼိုင်ႈၵႂၢၼ်ၵၼ်ထၢမ်ယွၼ်းၵိတ်းၶိုင်ႈ တီႈၵၢင်လႆႈမိူင်းၵႃႈတေႃႉၽိူၵ်
ၵၢင်လႆႈမူးႁၵ်ႉပိင်းၽိူၵ် ၵူႈငၶေၶိုင်ႈၸေႃႉႁူႉ ၵမ်ႉၶၼ်
ၵူႈငၶႁူၼ်းတင်းၶမ်ငၶႄႉ မိူင်းၵွၵ်ႉမၢင်ပွၵ်ႈမၢင်လႆႈသေ ၶိုၼ်းမိူဝ်းႁူႉလႆႈ
ၶူဝ်ႉႁၢင်ႈလီၵိုလ်း (ႁွပ်ႈသင်)2 မိူင်ႉယွၵ်ႉလႆႈၶိုင်ႈဝၼ်းသေ
သမ်ႉပွႆႉပိူၼ်ႈလႆႈလပ်း လွမ်းမိူင်းတင်းပီ ...

တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ

တႅမ်ႈ–လၢႆးၶမ်းလဵၵ်း၊ ႁွင်ႉ–ၶေႃင်းသႃႇၵျူႇ/သႃႉၶႃႉႁ

V1. လႅမ်မူဝ်ႈမူင်းတႆး တိုၵ်ႉပဵၼ်ထူၼ်ႈလိုၵ်ႉလူင် လႅမ်မူဝ်ႈလွႆသုင်
တႃႁူၼ်းတမ်ႉပႆႇ ႁၼ်ရႃး လႅမ်ႈမူဝ်ႈၶမ်ႉၼူင်း ၽႂ်ပႆႇၶၢမ်ႈ
တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇၵူဝ်ႈ . . . . လႅမ်မူဝ်ႈၶဵင်လိၼ်
တိုၵ်ႉမီးတႃႇၽူႈလဵၼ်းၽဵၼ် ၽႂ်တေထိင်လႆႈ လွင်ႈတႆးတၼ်းၵွၼ်တၢင်း
တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ ၵၼ်ပဵၼ်မႄး ၵေႃး . . . .
ၵေႃး . တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇၵူဝ်ႈ . . . . .

V2. လုပ်ႇပူႇၶေႃးႁဝ်း ယဵၼ်ပဵၼ်ၽုၼ်ႇမူတ်းယဝ်ႉ
ႁူဝ်ႇသေလူတ်ႈၼဝ်ႁူတ်းၶမ်ႉတႃႇ ပဵၼ်ၶႂ် ၵဝ်သႆလႂ်ၼဝ်
ႁဵတ်းလူဝ်ႉၽုၵ်ႇၵႃႈ တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇၵူဝ်ႈ . . . .

V3. ပၢၵ်ႇၵမ်ႇတူင်ႉၵေႃႈ ပိုၼ်းၶဝ်ႉၵမ်ႇတွၼ်ႉႁၢႆ လၢပ်ႇသေႁွင်ႈသေ
ယိပ်းမႃးသိုပ်ႇ ပၢၼ်ယဝ်ႉပၢၼ် တေႃႇထိုင်မူဝ်ႈလိၼ် မိူဝ်းတိုၵ်ႉမၢၼ်ယၢမ်း
တႆးမီးပိုၼ်းယူႇ တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ . . .

ၼတ်းၵႂ်ႁူးမ်ႇသုင်

V1. လၢႆး+ယိင်း –သဵင်ႁွင်သဵင်မွင်းတႆး မေႃးလင်ႁူႈတၢင်းၵူလ်း
ပီႈၼွင်ႉတႆးထူပ်းၵၼ် မူၼ်ႈၶိုၼ်းသိူဝ်းၵျေႃႇ
ပၼ်လႂ်ၵၼ်ႁဝ်းသိူဝ်း ႁဵတ်းသင်ၵေႃႈႁဵင်းတိူဝ်း
ပီႈၼွင်ႉတႆးၽွမ်ႉၽဵင်ႇၵၼ် တေႃႇလူဝ်ႈသုတ်းပၢၼ် ...

Cho:ယိင်း –မွၵ်ႇသုင် မွၵ်ႇသုင်သေႁမ်း ပီႈၶွင်ႉတႆး ၵႃႇၶင်းၵၢင်းၶိုၼ်ႈယွင်ႇ
ၶိူဝ်းတႆး ယႃႇၵိတ်းၵၼ်ႈတႆ၊ မိူင်းတႆး ယႃႇၵိတ်းၵၼ်ႈၵႆ၊ ၶတ်းၸႂ်
ထိုင်ၵႂၢတ်ႈလုၵ်ႈလၢင်း ၵိတ်းၵၼ်ႈတႆးလႆႈၶိုတ်းပူၼ်ႉပိူၼ်ႈ

Cho:ၸၢႆး –ပီႈၶွင်ႉဝၢၼ်ႈမိူင်းတႆးၶဝ် မွၵ်ႇသုင်သေႁမ်းၶႂ်ႈ
ၵိတ်းၵၼ်ႈမိူင်းတႆးလူင်ၵဝ်း မွၵ်ႇသုင်သေတႃႉၶေႃ
ၶိူဝ်းတႆးၵဝ်းၵၼ်ႈၶိုၼ်ႈသုင် ႁင်းပိူင်ႈလွင်ႈတၢင်းၵႆ
ပိၼ်လွင်ႈဝၢၼ်ႈမိူင်းၶိုၼ်ႈယွင်ႇ ထႅမ်လွႆႈၵၼ်ႈၵိတ်းၵႂ်ႉ
ပိၼ်လႆႈႁၢင်ပိူင်ႈ လွင်ႈၶိူဝ်းတႆးၵဝ်းတူၵ်းတႅမ်ႉပိူၼ်ႈ
ၵိတ်းၵၼ်ႈတႆး လႆႈၶိုတ်းပူၼ်ႉပိူၼ်ႈ

V2. ၸၢႆး+ယိင်း –လႆႈသုင်လူလွႆႈၶိူဝ်းၵဝ်း ဝူၼ်ႉလႆႈလိုၼ်ႈထိုင်ထိုင်
ယႃႇၵိတ်းၵၼ်ႈပိုၼ်းႁဝ်ႉ ၵဝ်းလႆႈတူၵ်းၾၢင်
ၵၢပ်ႇၵၢဝ်ပုၼ်ႈၾွင်းၵူလွႆး ပေႃးၵႂၢင်လႆႈသၵ်း"
ပိၼ်ၶူၼ်းၵဝ်းလႆႈထုၵ်ႇသၢင်ႈ တႃႇဝၢၼ်ႈမိူင်းသုင် ...

V3. ၸၢႆး+ယိင်း –ထိုင်ၵႂ်ပႆဝႆးမႃး ၵဝ်းယႃႇပိၼ်ၶူၼ်းယဵၼ်း သွၼ်ႉၶိူဝ်းၵဝ်း
ၵၼ်ႈမေႃၵၢၵ်ႉၶိူဝ်းႁဝ်ႉ ပႆလွမ်ပႆၾူလႆႈၵဝ်း
တၵ်းထုၵ်ႇလႆႈပူၵ်းသဝ်း ၵမ်ႉလူး ပေႃးၵဝ်းၵမ်ႉပိၼ်
ၵမ်ႉပိူတ်ႈလိုမ်းလႆႈ . . .

ႁၢမ်းၶူမ်းပီႈၶွင်ႉ

V1. ဝၼ်းၶၼ်ႉပိၼ်ဝၼ်းယိုင်ႈယွင်ႇ ပီႈၶွင်ႉတႆးၵဝ်း လႆႈမႂ်းထူပ်းႁၼ်
မူၼ်ႈမူၼ်ႈသိူဝ်းသိူဝ်း တူင်ႉႁၼ်တၵ်ႉႁၼ် ၵမ်ႉၵိမ်ႉလႆႈ
ၶိူဝ်းတႆးယူႇၵေႃႉတၢင်း တီႈလေးလွတ်ႇ ၵူပ်ႉလူးတေႃႇၶႄႈႁၼ်ယဝ်ႉ

ၶိူဝ်းတႆး ၶိူဝ်းၵူၼ်းမိူင်းတႆး ၶိူဝ်းမီးၽိုင်းမီးမုၼ်ၼႆႉ မႂ်ႇသုင်သေၵမ်း
လွမ်းႁူမ်ႈၵုသူဝ်ႇၵၼ် ...

V2. ၽၢၼ်"မီး"လီၵ်ႉယဝ်ႉ ၵမ်ႇဝၼ်ႈၸဝ်းၸႃး လိူတ်ႈၶိူဝ်ႉလိူဝ်ႉလီဝ် ႁူမ်"လူမ်း"
တူၺ်းၸၢင်တၢင်းလႆ ပဵၼ်ပီႈၶွင်ႉ တၢင်းၽိူတ်း ပဵတ်ႈဝႆး" လၢတ်ႈၶိူဝ်းၶွႆႈ
သိၼ်ႈတၢင်းသိုပ်ႇၵွတ်ႈၵူႈလွႆ ...

V3. ဝၼ်းမိူင်းမူဝ်း ပေႃးၸၢႆလၢႆ ဝၼ်းငဝ်းလီင်းၵိူဝ်ႈပိူင်းထွင်ႇ ပွင်ႇပၼ်သၢႆၶိူဝ်း
တၢၵ်ႉၸၵ်ႉၸဝ်းသိုပ်ႇၵၼ် ၵႂၢမ်းလူမ်းပီႈၶွင်ႉ လူမ်းပီႈၶွင်ႉ ၽွမ်ႉၵၼ်ႁွင်ႉ
.. ၵႂၢမ်းသိူဝ်းၶင်ႇၵၼ် ၵဝ်ၶႅၼ်ႉၵူႈ ... တေႃႇၵွတ်ႈသုတ်းပၢၼ် ...

ၵႂၢမ်းတူၵ်းသူး

V1. ၵႂၼ်ၵၼ်မေႃးၸၢႆႇႁွင်မွင်းတႆး ၵႂၼ်ၵၼ်ႁွင်ႉသိၼ်ႇသိင်ၵႂၢမ်းတႆး
ၵိူၼ်ႈပိူၼ်ႈပေႃး ၵၢမ်းၶႂ်လူး ၵိူၼ်ႈပေႃးၶပေႉၶမေႃထိုင်ႁူၼ်းထဝ်ႈ
ၵိူၼ်ႈပေႃးႁူင်ႉလၼ်လႆႈႁူၼ်းၶမေႃ လၢႆးတင်းယိင်းၶဝ်ပဝ်းဝႆး
မႄးၶၼ်ၶၼ်တီႈၸဝ်းတုမ်ၶႄႈ ၶိုင်ႈၶူဝ်းတႆးၵိူၼ်ႈသိၼ်း ႁူဝ်လၢမ်းတင်ႇၶေ
တီႈၸဝ်းတုမ်လႄႈ ...

V2. တူၵ်းသူးၶဝ်ႈမုၼ်းၸေႃႇ ယၢမ်းၶေႉတူၵ်းသူးလွင်ႈတၢင်းၸႄႇ
ၽိုင်ႈထုင်းတႆး ၸဝ်းပၢၼ်တေႃႇပၢၼ်ယိုၼ်ႈမႄးၶႄႈၵၢၼ်
တူၵ်းသူးၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၼ် ယၢမ်းၶေႉတူၵ်း မုၵ်ႉလုမ်းမၼ်ႈ
လႆၸၵ်ႉၶိူဝ်းတႆးပၢၼ်တေႃႇပၢၼ် သိုပ်ႇမႄးၶႄႈၵၢၼ် ...

V3. ၽိုၼ်တေၵႂၼ်ႁူဝ် ၽိုၼ်တေလွမ်း တႆးၶင်ႇၵၼ် တႆးၶင်ႇၵၼ်
ပေၼ်တ်ႈထိၼ်ၵၼ် ပေၼ်တ်ႈၶေးၵၼ် လၢႆးငလႈယိင်း ယိင်းငလႈလၢႆး
မီးၸိၼ်းမီးၸိၼ်း တင်း မူတ်း တင်းမူတ်း တႆးသင်တႆးသိင်ႇၸဝ်းလိၵ်ႉမႄးၵူဝ်ႈ
မူဝ်ႈယၢမ်းၶင်ႇၶေ ၽွမ်ႉသိင်ပိင်းပၢၵ်ႇ
မႄးလႄႈလူဝ်းၸဝ်းပိၼ်တႆးၶင်ႇၵၼ် ...

ၵ.ၶ.င တူဝ်မူၼ်း

V1. ၵ ၶ င ႁူၼ်းၶိူဝ်းငိူၼ်ႈ သိူဝ်ႉၽိူၵ်ႉငိူၵ်ႈငၢင်းလႆ ၵၢင်ႈၵ်ၼ်းဝႆႉၼႄႈ ၸ သ
လ လူမ်းသိူဝ်းထူပ်းလႃးၵၼ် ပႃးတင်းပပ်ႉလိၵ်ႈသေ
တေႁူႉႁူႉင်းၵ်ၼ်းယဝ်ႉၵိူလ်း လုၵ်ႈၼမ်ႈတႆးတင်းလႆ ...

V2. တ. ထ. ၼ တႆးထဝ်ႈၼပ်ႉ ယႃႉႁူမ်ႉမိုင်ႉၶွၼ်းၽွၼ် ပွၵ်ႈႁူင်းၵ်ၼ်းၵေႃႈ
ပ. ၽ. ၾ ပႆၽိင်ႉၽၼ်ႈလွမ်းၵၼ် ၸူႈတႆးၶိုတ်းပူၼ်ႉပိူၼ်ႈ
တႅမ်ႉၵၢၼ်ႉၼပေႉ သွၼ်ႉပွင် " မ " မေႃႈၼမ်ႈမၢၼ်ႈမိူင်းမူၼ်း ...

V3. ယ ရ လ ဝ ႁွပ်ႉလီပ်ႈႁူဝ်ပၼ်ႉလိူၼ်မူၼ်းမူၼ်း
တူဝ်ၼမ်ႈလိၵ်ႈတႆးသိပ်းၵဝ်ႈတူဝ်

ၵိၵ်ႉပႃးတူဝ်ၼမ်ႈ " ၵ " ၵဝ်းၵႃးႁူႉလၵ်းယဝ်ႉ လိၵ်ႈတႆး " မ "
ၵႃႈတူဝ် ၸူႈႁွတ်ႈထိုင်တႆးႁူႈၵေႃႉ ၵ. ၶ. င တေႃႉထိုင် " ဢ "
ၵ်ၼ်းသုတ်းယဝ်ႉ ၵိူလ်းၵေႃႉၶဝ် . .

သႅၼ်ႈတၢင်း"မ"ၵႃႈတူဝ်

V1. မႃးၼႄႈ မႃးၼႄႈသွၼ်လိၵ်ႈတႆး မႃးၼႄႈ မႃးၼႄႈသွၼ်ႁူဝ်မ်းတႆး
ဢမ်ႉႁူႉလိၵ်ႈ ၶင်ႉတႃႉမွတ်ႉ ဢမ်ႉမေႃလိၵ်ႈၶင်ႉတႃႉတၼ်
တေႉၵၢၼ်ႉႁူႉၼႄႈ ၵ.ၶ.င ပိူၼ်ႈႁွင်ႉတူဝ်ၼမ်ႈဝႃႉ
သိုပ်ႉႁူႉၼႄႈၼမ်ႈၵပ်းငဝ်ႈ ၸူႈဢၢၼ်ႉၵူပ်သုပ်းလႆႈသိပ်း တူဝ်
ၶမ်ႉမိုၵ်ႉၶိုင်ႈယွတ်ႉ ၶွတ်ႉၸူႈပၼ်လိၵ်ႈၶိုင်ႈတူဝ် ဢွၼ်ပႆသႅၼ်ႈတၢင်း
"မ" ၵႃႈတူဝ် လုင်လၼ်ထိုင်လႅင်းတီႈပိူင်းသုၼ် . . .

V2. ယ. ရ. ဝ လေႃးၼမ်ႈသိင်သွၼ်ႉ ၸူႈႁွၼ်းၶဝ်ႈၵွၵ်ႈဢေႃ
ဢၢၼ်ႉၵ်ၼ်းၸူႈထိုင်လွၼ်ႉ ၼမ်ႈၵပ်းသွၼ်ႉလွမ်းလိမ်

ၶေႃႈၵႂၢမ်းၸုမ်းသိင်လိၵ်ႈတႅမ်း တူဝ်ၽဵတ်းသမ်ႉမႃးထႅမ်
လွင်ႈႁူႉတိုဝ်းႁူႉၸုမ်းငၢႆႈတိုၼ်း လႆႈၶုမ်ႉယိင်းၶုမ်ႉၵႂၢၼ်ႁၢၼ်ၵျၢၼ်း
ၽွင်းယၢမ်းတၢၼ်းလဝ်ႈႁဝ်း ၸုမ်းလႆႈၵႃဝ်ၶမ်ႉတွၼ်း
လိၵ်ႈလၢႆးလူင်ၸဝ်ႈၸုမ်းၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ သႂ်ႇႁူႉငလႈတူၼ်းသိုင်/ ၽိုၼ်"ၸုမ်ႈၶတ်းလွင်ႉ ။

ယွင်ႈယေႃးလဝ်ႈၶူးမေ

V1. ၸဝ်ႈမႃးၸူပ်ႉႁၢၼ် ၸဝ်ႈမႃးထူပ်းႁၢၼ် မႃးၽွမ်ႉၶွၼ်ႇၵိူင်းငၶလိူင်းတီႈ
မွၵ်ႇလၢမ်ၵၢမ်ႇလိုမ်းလႆႈႁုင်ႇမုၼ်လဝ်ႈၶူးမေ လိၵ်ႈလၢႆးၸဝ်ႈပၢၼ်မိူဝ်ႈဝၼ်း
သိုၼ်း ၶိုင်ၶပ်း ၵိတ်းပၼ်ပၢင်ပွႆးႁိုၼ်း လိူဝ်းၸဝ်ႈသိုပ်ႇတၵ်ႉပိုၼ်း ...

V2. ၸဝ်ႈၸူႉလၵ်းႁၢၼ် ၸဝ်ႈၸွမ်းမိုဝ်းႁၢၼ် ဝၼ်းမၼ်းထိုင်မႃးၸုမ်ႈၸဝ်ႈတူင်ႉ
တိုၼ်ႇႁၢၼ် ၵၢမ်ႇလိုမ်းလႆႈႁုင်ႇမုၼ်လဝ်ႈၶူးမေ လိၵ်ႈလၢႆးၸဝ်ႈသၢႆလွင်ႉလိူဝ်ႉ
လၢတ်ႈငမ်ႈမိူင်းတႆးတေလၢတ်ႈၵႂၢမ်းယွင်ႈ တွင်းမႂ်ႇသႂ်ႇဝႆႉပိုၼ်း ။ ။ ။

V3. ႁူဝ်ႇ မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇၸူဝ်ယွၼ်ႇႁၢၼ်လိူဝ်ႉၶိူဝ်း မိူဝ်ႈၶၼ်ႉလႆႈလီ မိူဝ်ႈၶေၼ်ႉႁွပ်ႈၶဝ်
ၶတ်းၵိူင်းဝႆႉ ႁူဝ်ႇ ပၢၼ်မႂ်ႇတေတိၼ်းပုတ်ႈသိုပ်ႇသၢႆလွင်ႉလိူဝ်ႉလၢတ်ႈႁူႉ
ထိုင်တီႈယူင်းမႂ်ႇ ၸဝ်ႈတိုၵ်ႉသိုပ်ႇတၵ်ႉပိုၼ်း ။ ။ ။

ထိုင် – သၢႆလႅင်ႇတႆး

V1. လူၼ်လိူင်မိူင်းတႆးၵၢင်ႈလီ ၶဝ်းမွၵ်ႇႁွၼ်ၵီႈလွၼ်ႉလွမ်းလွႆ လႆႈၵေႃႈဝႃႈလႆႈ
ၸတ်းၸၢၼ် ယိင်းၵၢင်ႈလီၵေႃႈယင်းယွမ်းပိုၼ်ႈ လုင်မိုဝ်းသေၽွမ်ႉပိၼ်
ပိုၼ်းသိုဝ်ဝၼ်းၶိုင်ႈတေၸူဝ်ႈၸူင်း ၸဝ်းတၵ်းတေဝႆႉယူင်းမႂ်ႇ (မူၼ်ႈၵျေႃႉႁႃႈ
လွမ်းတင်းမွင်းႁွင်သိုင်ႇ ။ ။2) ၸူၼ်ႉႁႃႈ ၸူၼ်ႉႁႃႈသၢဝ်မိူင်းတႆး
ပေႃးပိၼ်ၶိူဝ်း လိဝ်ႁၢၼ်လႆႈမၢဝ်ႇၶေႃ ၽိုၼ်ၶိုၼ်ႈၸူလုၼ်းလိပ်ႈတေၽွမ်ႉယူႇ ၸူၼ်ႉႁႃႈ

ၵူၼ်ႉၶႃႈၶေႃႈလႆးမၢဝ်ႇ, တၢင်ႇလႆႉတူၺ်းႁၵ်ႉမ်ၼ်ႈလၢႆးၽႂ် ၵိတ်းတေၵိတ်း ထိုင်းၽိူင်ႈႁဝ်းယိုၼ်ႈမႃး ႁႂ်ႈတေႃႉလုၵ်ႈလၢၼ်ႁဝ်းၵူႈ, လႆးငလႈတင်း ယိင်းသင်ထူပ်းၶၼ် တေပိၼ်ၵိူင်း မိူဝ်းၼႄႈတႆးႁဝ်း ...

V2. လိူၼ်လႅင်မိူင်းတႆးႁၢင်ႈလီ ၶဝ်းမွၵ်ႇႁွၼ်ၵီႈလွၼ်ႉလွမ်းလွႆ လႆးၶေႃႈဝႃႈလႆး ႁတ်းႁၢၼ် ယိင်းႁၢင်ႈလီၶေႃႈယင်းယွမ်းပိူၼ်ႈ လုင်မိူဝ်းသေၽွမ်ႉပိၼ် ပိူၼ်းသိူဝ်ဝၼ်းၼိူင်ႈတေၵိူဝ်ႈၵိူင်း ႁဝ်းတၵ်းတေဝႆႉယိူင်းမႆၢ (မူၼ်ႈၶျူႉၶႃႈ လွမ်းတင်းမွင်းႁွင်သိူင်, ႉ ႉ2) ၵူၼ်ႉၶႃႈ ၵူၼ်ႉၶႃႈသၢဝ်မိူင်းတႆး ပေႃးပိၼ်ၼိူဝ်း လိူဝ်ၶၼ်လႆးမၢဝ်ႇၼႆ ၽွင်ၸိူင်ႈၵိူလ်းလႅပ်ႈတေၽွမ်ႉယူႇ ၵူၼ်ႉၶႃႈ ၵူၼ်ႉၶႃႈၶေႃႈလႆးမၢဝ်ႇ, တၢင်ႇလႆႉတူၺ်းႁၵ်ႉမ်ၼ်ႈလၢႆးၽႂ် ၵိတ်းတေၵိတ်း ထိုင်းၽိူင်ႈႁဝ်းယိုၼ်ႈမႃးႁႂ်ႈတေႃႉ, လုၵ်ႈလၢၼ်ႁဝ်းၵူႈ, လႆးငလႈတင်း ယိင်းသင်ထူပ်းၶၼ် လီၽွမ်ႉပိင်းမိူဝ်းၼႄႈၼိူဝ်းသိူဝ် တေပိၼ်ၵိူင်း မိူဝ်းၼႄႈတႆးႁဝ်း ...

ၽိူင်ႈငႄႈငလႈပိမ်ႈ

V1. ၶၢဝ်းၶတ်းမူလ်ၼိူဝ်းပေႃးၽိူၵ်, တူလ်းႁူႉတီႈလႅင်လီသိူဝ်းလႅင် မိူင်းတႆးပိၼ် မိူင်းၶတ်း ယိၼ် ၼိူဝ်းတႆးႁဝ်းပိၼ်ၼိူဝ်းမိူင်းလွႆ ယူႇလိူမ်းသိူင်ၵၢမ်းဝၢၼ်ၵူ ထိုင်းတႆးငလႈ
တင်းၽိူင်ႈငႄႈႁဝ်းလႆးယိင်းလႅမ်လိူၵ်ႉတင်းယွႆႉ(ၽွမ်ႉၶၼ်ငလႈႁဝ်းၵူမ်လူ မ်းပိမ်ႈ,...2)

V2. မူင်းၶျူႉ ... မူင်းၶျူႉ ... မူင်းၶျူႉ ... ယုၵ်ႉတိၼ်တမ်းၶႃႈလွမ်းသိူင်ႁွင်လူင် ယူႇပေပၼ်ၵၢဝ်ဝွတ်ႈဝႆးႁႆၢ မီးမႃးလႅမ်မိူဝ်ႈပိူၼ်းႁွၼ်ႉ, လိူၼ်လႅင်ဝၼ်း ၼိူင်ႈပွႆးပိမ်ႈ, ယူႇပေသိမ်းလိူဝ်းပိၼ်လုင်းငလႈတင်းပူႇမွၼ်ႉ,ၶဝ် ၶတ်းလႅင် ၶတ်းလႅင် ႁၽၵ်းလူးၶႃႈလႆးသိၼ်းငလႈ (သိူင်ႁွင်မွင်းတႆးႁပ်ႉတွၼ်ႈယူႇ, ...2) လႆးယိင်း ယိင်း လႆးတင်းလႆၢ (ၽွမ်ႉၶၼ်ငလႈႁဝ်းၵူမ်လူမ်းပိမ်ႈ, ...2)

ၵႂၢမ်းတၢင်ႇလွမ်ပိဝ်

ၶိူဝ်းႁဝ်းၶိူဝ်းရျႉလႄႈ . . .

လွမ်ပိဝ်သၢမ်လၶၼ်ႈတႄႈ . . .

လိူၼ်ၶမ်းလဝ်ႈလၵ်ႉၵျႄႈ . . .

ၵိူၼ်ႈႁဝ်းမီးတေႃႉလႄႈ . . .

ၽွမ်ႉပိင်းလွင်ႈဝႃႉလႄႈ . . .

သူလဝ်ႈႁဝ်းၶႃႈပိူင်ၽူႈမီးလွင်ႈသတ်ႉလႄႈ . . .

သင်ႇထိုင်လုၵ်ႈၵျႃၶၼ်း

တႅမ်ႈ၊ ႁွင်ႉ–လၢႆးမူး

V1. မွၼ်ႈသုင် မွၼ်ႈသုင်တင်းသဵင်ႈ လုၵ်ႈၵျႃၶၼ်းၵူိလ် မေႃသွၼ်တေတေလၢတ်ႈ တွင်ႈမႆၢ ဝႃႈ ၵၢင်ၶင်ႇလုၵ်ႉလဝ်ႉ"သေယဝ်ႉသုၵ်ႈၶႄႈ ပေႃးယဝ်ႉ သီၼိဝ်ႈ ၽိုၵ်းယၢမ်ႈပၼ် ယိပ်းပပ်ႉလူလိၵ်ႈၵျႃၶၼ်းၵူမ်ၵၢၼ်ႇ တႅမ်ႈၵႂႃႇမၢႆၵႂႃႇ ၽၼ်ႇယႃႇၶၢင်း ...

V2. မွၼ်ႈသုင် မွၼ်ႈသုင်တင်းသဵင်ႈလုၵ်ႈၵျႃၶၼ်းၵူိလ် ၵၢၼ်ႇလိၵ်ႈႁဝ်းယဝ်ႉ ၵျႃၶၼ်းၵိၼ်ၶဝ်ႈ ထႆႇလႆႈၶူဝ်းလႅင်းႁဝ်းယႃႇငဝ် ပေႃးယဝ်ႉၵၢဝ် ထူင်ပႃးသေၵႂႃႇ ႁူင်းၵျႃၶၼ်းတီႈသွၼ်လၢႆးပၺ်ႇလႃႇ တႅမ်ႈၵႂႃႇမၢႆၵႂႃႇ ၽၼ်ႇယႃႇၶၢင်း ...

V3. လူင်းႁူင်းၵၼ်းယဝ်ႉ မိူဝ်းၽႅၼ်ႇၵူၼ်း မိူဝ်းၽိုၵ်းလႅၼ်ႈၵိူင်း ပေဝ်လိူၼ်း ဝၢႆးၶၢဝ်ႉ ၵၢပ်ႇၶမ်ႉသီတူဝ်မီင်း လွမ်းလွႆႈပေႈငမ်ႈမိူဝ်ႉႁူင်သုၵ်း ၵၼ်းၶဝ်ႈၶမ်ႈယဝ်ႉ ႁူမ်ႈၵိၼ်ၵိုၵ်း ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉလိၵ်ႈသေ ၶွၼ်းလဝ်ႉ" လၢတ်ႈသင်ႇၵႂၢမ်း ၵႂၼ်ႇၽႆယႃႇလိုမ်း ...။

ၶၢဝ်းၵတ်း မွၵ်ႇႁွၶ်ၵီႈ

V1. ၸၢႆး– ၶၢဝ်းၵတ်းမိူင်းႁဝ်း မွၵ်ႇႁွၶ်ၵီႈလွမ်းလွႆ မုင်ႈဝၢႆႇတူၺ်းတီႈလႆႈ သႃႇလႆႈဝႆႉ ယိင်း– ၽွင်မူလ်ၶေႃးတူၵ်း ထိင်ႈလွမ်းတၢင်းႁၢင်ႈလီ ၽိၼ်ႇ လိၼ်တီႈႁဝ်း သဝ်းၵျေႃႇလႆႈ၊

ၸၢႆး– ပီႈၼွင်ႉလၢတ်ႈၵႂၢမ်းၶေႃႈၵႂၼ်ႇ တေၵႂၼ်ၵၼ်ၶူဝ်ၵုဝ်

ယိင်း– ၶင်ႇၵၢၼ်ပီႈၼွင်ႉယွၼ်းလၢတ်ႈၵူပ်ႇ တေပၼ်သင်လႄႈလႄႈ

ၸၢႆး/ယိင်း– ၵူဝ်ႉ ။ ၵူဝ်း ။။ မႂ်းငလႈႁဝ်းၵိၼ်ၶဝ်ႈ တႆးပွတ်းႁွင်ႇ တႆးဝၼ်းၵွၵ်ႇ ၵုဝ်ဝႃႈတႆးတီႈလႆႈ ၵႂၢမ်းၶႅႉငတႉယႃႇႁၵ်ႈလိုမ်း၊

ၸၢႆး–ၶူဝ်းမိူင်းႁဝ်း တိုၼ်းၵွၵ်ႇၶမ်ပိူၼ်ႈပေႈၶွႆ ၵမ်ႇၽေႇသုတ်းသိင်ႈၵေႈ ၵမ်ႇႁႃႈလႆႈ၊

ယိင်း–ၵွၼ်ၵၼ်လုမ်းလႃးလွႆႈပႃးတၢင်းႁူႉႁၼ် ထိမ်ၵၢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း မီးၶင်ႇ ၵၼ်၊

ၸၢႆး– ပီႈၼွင်ႉလၢတ်ႈၵႂၢမ်းၶေႃႈၵႂၼ်ႇ တေၵႂၼ်ၵၼ်ၶူဝ်ၵုဝ်

ယိင်း– ၶင်ႇလႆႈပီႈၼွင်ႉယွၼ်းလၢတ်ႈၵူပ်ႇတေပၼ်သင်လႄႈ"

ၸၢႆး/ယိင်း– ၵူဝ်ႉၵူဝ်းႉ ႉၵပ်ႉၶမ်ႉၽိတ်ႉထူဝ်ႇၶဝ်ႈ တႆးပွတ်းၵွၵ်ႇ တႆးဝၼ်းၵွၵ်ႇ ၵုဝ်ဝႃႈတႆးတႆႈလႆႈ ၽၵ်းၶႅႉငတႉယႃႇႁၵ်ႈလိုမ်းႉ ။ ။

သိုဝ်တႆးသိုဝ်တေႃႇၸႂ်း

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးလွမ်လိူၼ်၊ ႁွင်ႉ–ၼၢင်းလၢမ်ၶူၼ်း

V1. သိုဝ်တႆးၶႄႈ သိုဝ်တေတၼ်ၶၼ်း လၼ်ၶၼ်းတႆၶႄႈ လၼ်ၶၼ်းတေပုတ်ႈႁူဝ်ႉ ၶိုဝ်းႁူၶၼ်းႁိုဝ်မီးဝၶၼ်းႁႂ်ႈ ၶိုဝ်းတႆးႁိုဝ်မီးဝၶၼ်းတႆ ပေႃးႁဝ်းငလႈသူ ၽွမ်ႉလွႆးၵၶၼ်တေႉ ...

ၽွင်တေၶိုၼ်ႈၶၢၼ်ယႃႉၵဝ်း ပေႃးႁဝ်းၵႂမ်ႉလွမ်းၽွမ်ႉသိင်ႈ ႁူမ်ႈႁဵင်းယိပ်းမိုဝ်း ၵၶၼ်ႁူဝ်ႉ ႁူမ်ႈႁဵင်းၽွမ်ႉလွႆးၵၶၼ်ႁူဝ်ႉ တေၵၢၼ်းထိုင်ၽၢင်ႉႁိုဝ်းသူငလႈႁဝ်း ...

V2. ၵမ်ႉမီးတႆးၶိုၼ်တႆးလိုဝ်ႉ တႆးလိၵ်ႉတႆးယႂ်ႉ ဝူၼ်ႉတူလုၼ်းႁူမ်းလၢတ်ႈ သူႁဝ်း ၵိၼ်ၶဝ်ႈၵိၼ်ၶမ်ႉ ၶပေႃႉၶိုင်ႈသွင်သၢမ် ၶႄႈႁဝ်းမိုၼ်ၵၶၼ် ၶႄႈႁဝ်းမိုၼ်ၵၶၼ် ယွၼ်ႉပိုဝ်ႈႁဝ်းပၼ်ၶိုဝ်းလိၵ်ႈ ယွၼ်ႉပိုဝ်ႈႁဝ်းပၼ် ၶိုဝ်းလိၵ်ႈ ပၼ်တႆးမိုၼ်ၵၶၼ် ပၼ်တႆးၶၼ်ႉၵၶၼ် ...

V3. ႁွပ်ႈယၢၼ်လႆႈပီမိူင်း ၶိုဝ်းႁဝ်းၶႄႈလိုမ်းၵၶၼ်ႁူဝ်ႉ ပီႈၶွင်ႉတွင်ႉလိၵ်ႈၶႄႈယႃႉ သင်ႁဝ်း လိုမ်းသွၵ်ႈႁႃႁူဝ်ႉ တေႁူင်ႈတူၵ်းႁႂ်ႈ သႆႈလွင်ႈလိူတ်ႈႁဝ်း ...

ႁူႈမိူင်းတႆးၶိုဝ်းလိၵ်ႈ

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶိုဝ်းသုင်၊ ႁွင်ႉ–ၸၢႆးၶိုဝ်းသုင်+ၼၢင်းသီမူၼ်း

V1. လိူၼ်လိူင်ၶၢဝ်းၵတ်းၵႂၼ်ႉၽိုဝ်မႃးၶႄႈ တူလုၼ်းလူးပွႆးပိၼ်ႈတႆး ႁူႈၵိူင်ႉႁူႈ ဝၢၼ်ႈ ၵႂၼ်ၽွမ်ႉၵိတ်းႁူႈတီႈယူႉ ယႃႉထၢင်ႉ တေဝႃႈမၼ်းႁႂ်ႈ သႆႈၶိုဝ်းတႆးၶႅဝ်ႉလႆႈမီးမႃးႁိူင် ၶိုဝ်းလၵ်ႈၶိုဝ်းၶုၼ် သိုပ်ႉပိုၼ်းမီးတေႃႉ မိုဝ်ႈလိၵ်ႈ . . .

ၽႅၼ်ႇတေထႅင်လႆႈ တႆးမီးမိူင်းယူႇဝႆႉႁင်းၶေႃ တေႃႇထိုင်ယၢမ်းၶႆႉ
သေလႂ်တႆးလႆႈ တႅၵ်ႉယႆႈ ပႆႇၽေႃတ်ႉႁၢင်သေ ပဵၼ်လၢဝ်းၶိူဝ်းၶမ်ႇ၊

ၽႅၼ်ႇတေထႅင်လႆႈ တႆးမီးၽိူင်ႈယူႇဝႆႉႁင်းၶေႃ တေႃႇထိုင်ယၢမ်းၶႆႉ
ပိုၼ်းလူင်တႆး တေမွၵ်ႈၶႆႈ ၵဝ်တေႃႇမိူဝ်ႈၶႆႉ ထိုင်မိူဝ်းၶေႃႈႁူဝ်ႉ၊

V2. ယႃႇထၢင်ႇ တေဝႃႈမၼ်းႁႂ်ႈ သႂ်မိူဝ်းတႆးၶႆႉ လႆႈမီးမႃးႁိူင် မိူဝ်းလဵဝ်ႈမိူဝ်းၼၼ်
သိုပ်ႉပိုၼ်းမီးဝႆႉတေႃႇမိူဝ်ႈလဵဝ်၊ ၽွမ်ႉၵၼ်ႁၢင် ၵမ်ႉၸွႆႈတႆးၶိူဝ်
ႁူႈမိူင်းတႆး ၶႆႉ ပဵၼ်ဝႆႉၶိူဝ်းလဵဝ် လိူတ်ႈတႆးႁဝ်းၶႆႉ လၢတ်ႈႁူမ်းမႃးယဝ်ႉ
ၵမ်ႉၸေႃႇၶႆႉ။

ယွၼ်းသၢင်ႇၸၢဝ်တႆး

တႅမ်ႈ–လၢႆးၶုၼ်ထီး၊ ႁွင်ႉ–လၢႆးၽွမ်ႉသႅင်မိူင်း

V1. ယႃႇပေလိုမ်းလိူဝ်ႉၶိူဝ်းမႂ်းႁူႉ မၢဝ်ႉပီႈတႆး ယွၼ်းႁၢမ်းထိုင်
လိူဝ်းပိူၼ်ႈလီၶႅၼ်ႉ ၵိူဝ်ၶိုၼ်းလႆႈႁဝ်း ပီႈၸွင်ႉၶႅင်ႈႁၢင်
ၽေႃၶၼ်သေမီးတေႉ သူႁဝ်းၶတ်း လွင်မၼ်း လွင်ႈပဵၼ်၊

V2. ပေႃးသူသမ်ႈ ႁွမ်းပိူၼ်ႈပဵၼ်ႈလိုမ်းႁူႉ ၼင်းႁူႉပီႈတႆး ထုၵ်ႈၶိုၼ်းဝူၼ်ႉ
လိူဝ်းသႅင်ႈတၢင်ႇ တႃႇၶိူဝ်းႁဝ်းႁၢင်ႉၵ်တ်းမႃးပၼ် ၵူႈႁဝ်းပေႃးမီး
ဝၢၼ်ႈမိူင်းယူႇ တႃႇထိုင်းသိမ်းႁူလ်းၵေႃႈၵမ်ႉပဵၼ်၊ လိၼ်ၵိုၼ်ႁူၼ်း
မၼ်းၵမ်ႉမူတ်းႁူလ်းၶႄႇ ႁူၼ်းၵိုၼ်ႁူၼ်း လၢင်ႈမူတ်းသႅင်ႈၶဝ်ႇ
ဝူၼ်ႉတူလ်းၶၢင်းၵွၼ်ႇၵိူလ်း ဝူၼ်ႉလိုၵ်ႉလိုၵ်ႉၸမ်းၵွၼ်ႇပီႈ။

V3. ပူႇမွၼ်ႇႁဝ်းႁၢင်ႉၵ်တ်းမႃးဝႆႉပၼ် တူဝ်လိၵ်ႈတႆး မိူဝ်းသမ်ႈၵမ်ႉသွၼ်
လၢတ်ႈဝႃႈလိၵ်ႈတႆး တေယိပ်းတိူဝ်းတီႈတၢင်းလွၵ်ႈ သွၼ်လိၵ်ႈၵၢင်းၵိတ်ႉ
ပိူၼ်ႈယိပ်းလႆႈပဵၼ်တင်းႁမ်ႉၽေႃ။

V4. ပေႃႈသူဝႃႈ လိူင်ႉၶင်ႇၶၢင်တေယူႇ တေယူႇၶႅလိူင် ထုၵ်ႇၶိူဝ်းတႆး
သုတ်းလူဝ်ႇပၢၼ် ၵူတ်ႇၶင်ႈတႆးမႄႈၵတ်းသၢင် ၵႂၢၼ်လုၵ်ႈတႆး
လိုမ်းမိူဝ်ႈပၢၼ် ၵႂၢၼ်တႆးႁဝ်း ၽိတ်းတၢင်းပႆ တၢႆႇပၼ်ႈမႂ်း သိုဝ်ႈႁၢင်းႁူလ်း
တေပ်ႉတ်ႈ တေပ်ႉတ်ႈမိူဝ်ႈႁဝ်း တၢႆႇလုၵ်ႈမႂ်း ၵၢၼ်တေၵူတ်ႇ
လိုဝ်ႈတေဝႃႈၵူဝ်ၶၢဝ်း သမ်ႈပၢၼ်မိူဝ်းသၢင်ၶႅ...။

ၶမေ်ႉတၢႆတူင်ႉတၵ်ႉ

တႅမ်ႈ/ႁွင်ႉ-လၢႆးမူး

V1. လၢႆး- ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈပုၼ်ႈၽွၼ်းယဝ်ႉၵေႃႈ မေႃသွၼ်တေမိူဝ်းယဝ်ႉၶႃႈ ၵူဝ်
လုၵ်ႈၵိူၼ်းၵႂၼ်ႇဝႃႈငၢႆႈၵူလ်း သၢင်ဝႃႈပီၶႃႈၽႄႉမႂ်ႇ သိင်ဝၢၼ်ၶျူမ်ႈၵၼ်ၶၢင်း
ၵူၵ်းလႆႇ မေႃသွၼ်တေမုင်ႈမွင်းယူႇထိင်ႈ တေႃႈလိၵ်ႉလိူင်မွၼ်း"ႁွၼ်ႇၶႃႈ။

V2. ယိင်း- ၼွပ်ႈလႆႇၶိူဝ်ၼူးလဝ်ႈမေၶေပေၼ်သၢႆးတၢင်းလိၼ်ႈသႆႇ ၵူဝ် လုၵ်ႈ
ၵိူၼ်း ပွင်ႇလႆႇလိင်ႈလိင်း ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈပုၼ်ႈၽွၼ်းယဝ်ႉၵေႃႈ မေႃသွၼ်တေ
မိူဝ်းမိူၼ်းၶႅႉ လႆႇလွမ်"မီႈသီးယူႇၵေႃႈ ၵူဝ်လၢင်ႈထိင်ၶၢဝ်းတၢင်းမေႃသွၼ်။

V3. မိင်ႇမိူဝ်ႈထူပ်း ၵျူႇလႆႇသိူဝ်း ၽႄလ်ႇပၢင်လိၵ်ႈလၢႆးတႆးႁဝ်း မႂ်ႇသုင်တွၼ်း
တၢႆႇပူၼ်ႉမႄး တေႃႇထိုင်ၶၢဝ်းယၢမ်းမိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၽိူဝ်ႇလမ်မိူဝ်း ၵၢင်လႆႇလူး
လိမ်လုၵ်ႈၵိူၼ်း ယၢမ်းလိၵ် ၶမေ်ႉတၢႆယွတ်ႇလႆႇ ၵူဝ်း ႉ ႉ ၵူဝ်ႇ ႉ ႉႉ

လိၵ်ႈတႆး

တႅမ်ႈ-လၢႆးမိူဝ်းသုင်၊ ႁွင်ႉ-လၢႆးမိူဝ်းသုင်+ၶေႃးသီမူၼ်း

V1. ယိင်း- လၢႆးပိၼ်လုၵ်ႈပေႃးငမ်ႈတႆး ႁွပ်ႈသင်လႆႇ လိၵ်ႈတႆးလၢႆးၵမ်ႇသွၼ်
ႁၼ် ၵဝ်လိၵ်ႈမိူဝ်းပူၼ်ႈပိၼ်ယဝ်ႉ ပွႆႇပ်တ်ႈလိၵ်ႈတႆးႁဝ်းၵေႃႈၶေႃ ...

V2. ၸၢႆး– ၶေႃင်းပဵၼ်လုၵ်ႈပေႃႈမႄႈတႆး ၵွပ်ႈသင်လႃႇ လိၵ်ႈတႆးၶေႃင်း ဢမ်ႇသွၼ် ႁၼ်ၵၢဝ်လိၵ်ႈၶိူဝ်းၵိူၼ်ႈပိူၼ်ႈယႂ်ႇ ပွႆႇပႅတ်ႈလိၵ်ႈလၢႆးႁဝ်း ၶႃႈၶေႃ ...

V3. ၸၢႆး+ယိင်း– ၶွၼ်းမိူင်းဝူင်ႉတူၺ်းလီလီ လိၵ်ႈတႆးပဵၼ်ပုၼ်ႈတႃႇမိူဝ်းၽွင်ႉ သွၼ် ယႂ်ႇသုင်လိၼ်တႆး ၵိၼ်ၶဝ်ႈတႆးမႃးလိုမ်ႁွၼ်ႉလိၵ်ႈပူႇမွၼ်ႉ ယႃႇပေ ၵႂ်ႈဝႆးမွတ်ႇႁၢႆ ။ ။ ။ ၽွမ်ႉႁၼ်သွၼ်ငလႈ လုၵ်ႈမႄႈတႆး ထူဝ်ႈႁၼ် ၵိၼ်းငလႈ ၸၢႆးယိင်းၶဝ် လိၵ်ႈတႆးႁူမ်ႈတူဝ် ၶႃမ်းတႆးႁူမ်ႈၶေႃႈ ၽွမ်ႉသွၼ်ၵၢၼ်ႉငလႈတႆးမိူဝ်းသိူဝ် ။ ။ ။(လၢတ်ႈၶၢမ်း – ၸၢႆးၵူလ်း ။ ။ ပဵၼ်လုၵ်ႈမႄႈမိူဝ်းတႆးသေ ၵွပ်ႈသင်လိၵ်ႈတႆးႁဝ်းဢမ်ႇသွၼ်?၊ ႁၼ်ၵၢဝ် လိၵ်ႈမိူဝ်းပိူၼ်ႈပဵၼ်ယႂ်ႇ တေပွႆႇပႅတ်ႈလိၵ်ႈမိူဝ်းတႆးႁဝ်းႁၢႆလႆႈႁႃႉ?၊ ဝူၼ်ႉထၢမ်တူဝ်ထဝ်ႈႁဝ်ႉမိူင်း ႁဝ်းပဵၼ်တႆးမိူဝ်းသင် ဢၼ်ဝႃႈၶေၼ်ႉ ပေႃးဝၼ်းၶိုင်ႈမႃး ႁူဝ်လႆႈၶိင်ထွမ်ႉၶႄႈ ။ ။။)

တႆးမိူဝ်းလူင်

ႁွင်ႉ–ၶေႃင်းၶမ်းၶွင်ႉ

V1. ႁဝ်းပဵၼ်တႆးငိူၼ်ႈမိူဝ်းလူင်ၵိုၵ်းပိုၼ်း ႁဝ်းပဵၼ်တႆး ႁဝ်းထုၵ်ႉၵူႉမိူင်းတူဝ် ။ ပွင်ႇလွင်ႈဝူၼ်ႉမိူင်း ပိုၼ်းမိူဝ်းပူၼ်ႉၶႃႈ တႆးတိုၼ်းၵၢဝ်လၢပ်ႇသေ ၽိုၼ်းတိုၵ်းယူႇ ႁတ်းႁၢၼ်ထိုင်တီႈ ႁဝ်းလႆႈပဵၼ်လွမ်ယႂ်ႇ ၵမ်ႉႁွၼ်ႉ တွၼ်ႉယွမ်းပိူၼ်ႈ ...

V2. ႁူတ်ႉပဵၼ်လုၵ်ႈတႆး ႁဝ်းၵိူဝ်ယွမ်းတူဝ် ထၢဝ်းမိူဝ်းၵၢၼ်ယႂ်ႇလူင်မႃးၵိုၵ်း မိူဝ်းႁွၼ်ႉ ၽၼ်လီသိင်ထိတ်ႈ ႁဝ်းလႆႈပဵၼ်ယူႇ ထုၵ်ႉလီၵူႉမိူင်းတူဝ်...

V3. ႁဝ်းပဵၼ်တႆးငိူၼ်ႈၶိူဝ်းလူင်ၵိုၵ်းပိုၼ်း ႁဝ်းပဵၼ်တႆး ႁဝ်းထုၵ်ႇလီႁူႉၶိုၼ်း တူဝ် (မႃးငလႆ . . . မႃးဢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းငလႆ မႃးႁၢပ်ႇၵၢၼ်ငလႆ... မႃးငလႆႉ . . ယႃႇပေပႆႉ . .)

ၸၢႆးလပ်းသိင်ႇ

တႅမ်ႈ-ၸၢႆးၶမ်းလိၵ်း၊ ႁွင်ႉ-ၶေႃင်းၶမ်းၶႂႆႉလိၵ်း

V1. ယိပ်းတင်းၶႂၼ်ႉၵႂၼ်ႇ ပႆႇလွမ်းႁူၼ်ႈဝူၼ်းၵႂၢႆးယူႇ သၢႆလပ်းသိင်ႇၵိူလ် ပေႉမႃးၵေႃးလူမ်ႈ ဝႆႉမုင်ႈတူၺ်းၶႄႈမိူင်းပေႃးလႅင်းပၢင်ႇလႂ် မူၼ်ႈတိုၵ်ႉဝႃႈ မိူင်းပေႉလပ်းသိင်ႇၶႅဝ်လႃႇ ၸၢႆးၵိူလ် . . .

V2. တူလ်းလူး ယၢမ်းဢၼ်မိူဝ်ႈၽွင်း ပိုၼ်ႈၽွမ်ႉၶတ်းလႅဝ် ၵူႈၶိုၼ်ႈယဝ်ႉ ႁႃသွၼ်ဢဝ်လိၵ်ႈလၢႆး ထိုင်ပေႉမႃးလၢႆႈငိၼ်းၶေႃးၶူမ်ၽေႃႉမူၼ်း ၸၢႆးၵိူလ် ထၢမ်းလုၵ်ႉသေ ဝႆႉၶႄႈတူၺ်း လူးႁွၼ်ႉ . . .

V3. ၵေႃး . . . ၽွမ်ႉၵၼ်ပိုတ်ႉသၢႆလႅင်းပၼ်လူး ႁၢပ်ႈၸၢႆးလပ်းသိင်ႇ တိုၵ်ႉမီးတင်း ၶမ်ႇ ၶဝ်ႈၵိုၵ်းပေႃးမေႃၵၢၼ်ႉလိၵ်ႈလၢႆး ၶတ်းလႅဝ်ပၼ်ငလႆ ႁူႉလႅင်းႁၼ် . . .

Cho: သိုဝ်းလႂမ်း သိင်ၵိင်ႉၵၢၵ်ႈဝူၼ်း ပႆႉယဝ်ႉလူးႁွၼ်ႉ ၵႂ်ႈထၢင်ႈၸႅၼ်ႉ လူလ်ႈလိၵ်ႈလၢႆး ႁဝ်းႁွၼ်ႉလူး ၵႂၼ်လႅဝ်ႈၵိင်း ၵႂ်ႈမၼ်းပေႃးမိုတ်ႈသၢႆလႅင်း သၢႆလပ်းသိင်ႇ မိူဝ်းၶႄႈၵႂ်ႈၵိူင်ႉၽေႃႉထႆး လႅင်းသုၺ်ႉ . . .

ပွႆးပီမႂ်ႇ

တႅမ်ႈ/ႁွင်ႉ– ၸၢႆးၵျၢၼ်လိူင်း

V1. ၶိူဝ်သၢၼ်လႂ်ႇသုင်ၶွင်ႈမိူင်းတႆး တူၺ်းႁၢင်ႈလီဝႆႉ ၶမ်ႉလႆႈယၢဝ်းလွင်းငၢႆႈ
ၽင်ႈလႂ် ၶူၺ်ႉၵႂၢၼ်ႇမိၼ်လွင်းၵၼ် သိင်သႆႇလူမ်းထွင်းၽတ်ႉပဝ်ႇၵၢဝ်
မွၵ်ႇၸူႉႁူင်ႈပိဝ်လူၼ်ႇတူၵ်းလွင်းလိၼ် ၽွင်းၶိင်ႇမိူဝ်ႈၶၢဝ်းၵတ်းထိုင်မႃးမွၵ်ႇႁွၼ်
ၵီႈလီသိူဝ်းမူၼ်ႈၸႂ် . . .

V2. ၽႂ်ႇသႂ်ႇၵိၵ်ႇတၢင်းထုင်းတႆးႁဵဝ်း မီးမႃးလိၵ်ႈလၢႆး ၶူဝ်းၶွင်ပႆးမွၼ်းပၢၼ်ၵဝ်ႇ
ႁဵဝ်း မွင်းသိင်ႁွင်လႆးၵႃႈ ၵိၵ်ႇၶူၺ်ႉတူဝ်း ႁူမ်ႈၵိၵ်းၵၼ်မႃး ၵမ်ႇပၢၼ်ႁႃႆ
သိုပ်ႇမႃးၶၢဝ်းႁိူင် ၽွမ်ႉၽိူင်ႇႁူမ်ႈလူမ်းပီမႂ်ႇႁဵဝ်း လူၼ်လိၵ်ႈမႂ်ႇဝၼ်း
ၶိုင်ႈၸၼ်ႉ . . .

V3. ၵျေႃႇၵျေႃႇသိူဝ်းသိူဝ်း ႁူမ်ႈၵၼ်မိူဝ်း ၶွင်ႈပၢင်ႁူၼ်းၵိၼ်းၶမ် ၽွမ်ႉႁူမ်ႈႁပ်ႉ
ဝၼ်းပွႆးပီမႂ်ႇ သိင်ႁွင်မွင်းသိင်ႇ ႁူၼ်ႈလင်မေႃး ႁူၼ်းၶုမ်ႇငလႈ လိမ်ငမႈ
ပႃႈပေႃႈလုင်း ၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၼ်ၵႃႈ . . .

မႃးႁူမ်ႈပွႆးပီမႂ်ႇ

တႅမ်ႈ– ၸၢႆးလႃၼ်ႇယႃႇ၊ ႁွင်ႉ– ၼၢင်းၼုမ်ႇၶမ်းလိူင်း

V1. ၽွမ်ႉၽိူင်ႇၵၼ်ငလႈတႆး လိုတ်ႈလိုဝ်ႉၶိုဝ်းလိဝ် လႆႈၽႂ်တ်ႇယၢၼ်ၵႂ်မႃး
သဝ်းယူႇတီႈမိူင်းပိူၼ်ႈ ႁူႉတူဝ်ပိၼ်တႆး မေႃၵႂၢၵ်ႉပိင်းထုင်းၽိူင်ႈႁဝ်း
ယႃႇပၼ်မၼ်းႁၢႆႇႁႅႆႇ ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၵၼ်ပိၼ်လႆႈၶၼ်ႉ
ၵမ်ႉလွႆႈထႅမ်ႁႅႆႇငလႈ . . .

V2. ယုၵ်ႉၵုင်ႇမုၼ်ၽိုင်ႈၵဝ်း ႁွတ်ႈလၢၼ်ႉလိၵ်းလွမ် လွင်ႈယၢပ်ႇၵႂၢၼ်ၵၢၼ်ပူၵ်း ၵဝ်းယႃႇပႃႈမူၵ်းၾႆး တူင်ႉတိုၼ်ႇႁူမ်ႈၵိုင်း တႃႇပဵၼ်ပွႆးတႆးႁူႈမိူင်း ပၢင်မူၼ်ႈသိုဝ်းပိင်ႇ ယူႇတီႈလႂ်ၵႂၢၼ်ၵၢၼ်ႁွတ်ႈမႃး ၵပ်ႉတွၼ်ႈပိင်ႇတႆး . . .

V3. ယုၵ်ႉတၢင်ႇလွမ်ပိဝ်ၵဝ်းတႆးၶေႃႈမီးလိူင်ႉပိူၼ်ႈ လိူင်ၼိဝ်လႅင်လွမ်ပိဝ်တႆး မီးဝႆႉလႅမ်ႁွၼ်ႇ ႁွတ်ႈလွတ်ႇတူဝ်ႈလုမ်ႈၾႃႉ တႆးပဵၼ်လိူဝ်ႉၼိူဝ်းသိူဝ် ၶုင်ႈၼူဝ်းတႆးသူၵဝ်း လူမ်းႁူမ်ႈပိင်ႇ ယူႇတီႈလႂ်ႁွတ်ႈမိူင်းလႂ် ပၼ်ၵိုင်း ပိင်ႇတႆး . . .

ၽိူင်ႈထူင်းၵဝ်း

တႅမ်ႈ–လၢႆးၵၢၼ်လႅင်း၊ ႁွင်ႉ–ၶၢင်းသႅင်ၵႂၢၼ်ႇ+လၢႆးၵၢၼ်လႅင်း

V1. ၽိူင်ႈထုင်းၵဝ်းမီး လိၵ်ႈလၢႆးၵဝ်းမီး တႅမ်ႈၵႂၢၵ်ႇသႅင်တိုၼ်းပဵၼ်တႆးယဝ်ႉ ၵဝ်းမီးၾႃႇသႃႇ သႃႇသၼႃႇၵဝ်းၶေႃႈမူၼ်ၼိူဝ်းပိူၼ်ႈယူႇ ယိၼ်ႇငၢႆႈၵဝ်း ၶေႃႈမီးလိူင်ႉပိူၼ်ႈ . . .

V2. ႁွင်မွင်းတႆးၵဝ်း သၢင်ငိၼ်းမၼ်းယဝ်ႉ ႁူႉပွင်ႇဝႃႈတိုၼ်းပဵၼ်ၼိူဝ်းလိဝ် ၼူဝ်းၶုင်ႈတၢင်းဝႆ ၵမ်ႇၵိမ်ၽႅဝ် ၵဝ်းၶေႃႈမီးၵၢင်းၶေႃယူႇ ယႃႇပေလိုမ်းဝႃႈ ၵဝ်းၼိူဝ်းသၢင် . . .

V3. ပေႃးၶုင်ႈၼူဝ်းတႆးၶဝ် လီၵႃႈပိူၼ်ႈၶေႈ ပေႃးလၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးၶဝ် လီၵႃႈပိူၼ်ႈၵႃႉ ပေႃးၵႂၢမ်းတႆးၵဝ်းၵႃႈ လိူဝ်ႉၼိူဝ်းၵဝ်းၶေႃႈတႃႇ ၵမ်ႇႁူႉပိုၼ်း ၼိူဝ်းၵဝ်းဝႆးၵႃႈ ယႃႇပေၵႃႈ လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးလူး (ယႃႇပေၵႃႈ လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးငလႈ)

မူင်းတၢႆးၵျၢင်ႇလီ

V1. ပူၵ်းၶိုၼ်ၼႆႈၽျေႉမွၵ်ႇ, လွႆယၢဝ်းသွမ်ႇ, ထွမ်ႇသိင်ၶူၵ်ႉၶူ ၵတ်းယိၼ်ၶင်ႈႁျူ လွမ်း ငၵႈႁျူလ်ၼႆႈၶမ်ႉယွင်ႇလႆလူင်း တူလ်းၵျၢင်ႈလီၶျေႇ, မိူင်းလွႆ . . .

V2. လွႆလူင်ယၢဝ်းယၢဝ်း ၶမ်ႉငမႈယွင်ႇယွင်ႇ, တီႈယူႇပီႈၶွင်ႉတၢႆး သိင်ဝၢၶ်ဝၢၶ် ၶျေႈၶွင်ႇၶွင်ႇ, ၶၢၶ်မၢၵ်ႇဢၢမ်းၵၶ်ၵူၶ်ယူႇၶင်ႈၵျႆႈ ၶဝ်ႉပိၶ်သၢဝ် ၵွၶ်ႇမိူင်းလွႆ . . .

Cho: ၶၢဝ်းမူလ်ၵွၶ်ႇ, ႁျူင်ႈပေႈၽိူၵ်ႇ, မွၵ်ႇႁွၶ်လွၶ်ႉၵီႈ ၵတ်းယိၼ်ၶင်ႈလွႆ တူဝ်းငလႈၶူၵ်ႉၵျႈပၶ်ႇပၢင်ပွႆး ပၶ်းဝဝ်ႉသိင်သိင်မွင်းႁွင် . . .

ပီမ့်ႇလင်မ့်ႇ

V1. လူၶ်လိင်ပီမ့်ႇၽိၼ်မႈယဝ်ႉ လၢႆးတင်းယိင်းၶဝ်ၵူလ်း သိင်ႁွင်သိင်သိင်ႇ, သိင်မွင်းသူင်း မေႈၶၶေႉၵူၶ်လွတ်ႇတူဝ်ႈ ၵျဝ်းတေၵွၶ်ၵၶ်ၶူႇ, တၢႇတေ ပိၶ်ပွႆးတၢႆး ပၶ်ၵျင်းၶျႈၵျဝ်းသူ . . .

V2. လူဝ်ႈပၢၶ်လူဝ်ႈမွၶ်ႇဝႆႉမီးမႈ ၶၢဝ်းယၢမ်းပီမ့်ႇၵျဝ်း ၽွမ်ႉသေတူင်ႉတိုၶ်ႇ, ၵၶ် ၵျဝ်းတေၵွၶ်ၵၶ်ၶူႇ, တၢႇတေပိၶ်ပွႆးၵျဝ်း လွႆႈၵျင်းၶျႈၵျဝ်းၶဝ် . .

(လၢႆး)– ပွႆးပီမ့်ႇ

(ယိင်း)– ဝၶ်းပီမ့်ႇ

(လၢႆး)– ဝၶ်းပီမ့်ႇ

(ယိင်း)– ပွႆးပီမ့်ႇ

လၢႆး+ယိင်း– ႁူဝ်ပၶ်ဝွတ်ႈဝၢႆးၵျၢႆ ႁူဝ်ပၶ်ဝွတ်ႈဝၢႆးၵျၢႆ ဝၢႆးၵျၢႆ . . .

သင်ႇထိုင်ပီႈၼွင်ႉတႆး

တႅမ်ႈ–လၢႆးတႃႇၵူး၊ ႁွင်ႉ–ၼေႃင်းမူလ်ငိုၼ်း

V1. လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးလူးတႆး သမ်ႉၼွၼ်းႁူပ်သၼ်ႇဝႆႉ တႅမ်ႈလိၵ်ႈတႆးလူးတႆး လိုင်သမ်ႉဝႆႉႁႆႁႆ ၽေႃး . . . ၵႅၼ်ႇလီလွၵ်ႇလိၵ်ႉ ၽိုင်ႈထုင်းတႆးႁၢႆယဝ်ႉ ၵႂၼ်ႁၼ် ၵႅတ်းလိုင်ႉၼႆ . . .

V2. လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးမေယဝ်ႉသမ်ႉတေလၢတ်ႈတေႃႇၽႂ် ၽိုၵ်းၵႂၢမ်းတႆးမေယဝ်ႉ သမ်ႉတေႁွင်ႉတေႃႇၽႂ် ယွၼ်း . . . ၽၢၵ်ႇထိုင်တီႈႁေႉၼဝ် ၵႅၼ်းလိၵ်ႈတႆး မေယဝ်ႉတေလၢင်ႈလွင်ႉတီႈလႆႈ . . .

V3. ယၢၼ်လႆပၢၵ်ႇၵႅင်လၵ်း ယွၼ်းသူးလွႆလိုင်ႈတႆး ၼႂ်ႈၸႂ်ႈလွမ်ပိဝ်တႆး ပူၵ်းလိုင်ႉ ပိုၼ်ႈ ၼႂ်ႈၸႂ်ႈပီႈၼွင်ႉတႆးလႆႈၶိုၼ်ႈယဵင်ႇ ၼႂ်ႈၸႂ်ႈလွတ်ႈၽေးၶႅၼ် ၵၢၼ်ပႅၼ် ပိုၼ်ႈၽူႈၸၢၵ်ႈမိူင်းၶၼ်ၶေႃ . .

Cho: ယႃႇပေလိုမ်းၽိုင်ႈထုင်း ႁွပ်ႈမိူင်းတႆးပႆႇႁၢႆ ယႃႇပေလိုမ်းႁူဝ်ၶိူဝ်းတႆး သုတ်းဝႆးတႆ ၸႂ် . . . သင်ႇထိုင်တီႈႁေႉၼဝ် ႁူၼ်းမိူင်းတႆးမိူဝ်ႈၼႆႉ လီၼ်တ်ႈလုၵ်ႉၼတ်းလွႆ . . .

လီႁၵ်ႉမိူင်းတႆး

တႅမ်ႈ–ၵႅင်းသိူဝ်ၼႅင်၊ ႁွင်ႉ–လၢႆးလိူၼ်ၶမ်း

V1. မွၵ်ႇႁွၼ်ၶီႈလွမ်းႁူလ်ႈသၼ်လွႆ ၶၢႆးၵွၵ်ႇၽွၵ်းၵတ်းယၼ်လွႆ မိူင်းတႆးမိူင်း ၵၢၼ်ႁဝ်းႁူတ်ႇ တိုၼ်းလီႁၵ်ႉႁူမ်ၶေႃႇ သႃႇယႃႇႁဵဝ်ႇမူၼ်ႈသိူဝ်းလွႆ မၼ်းတႅမ် ထူၼ်ႈၶေႃႇ ၵႃးႁႃႇႁႃး . . . ထုင်းၽိုင်ႈႁဝ်း တိုၼ်းၵမ်ႉႁၢႆ . .
.

V2. လူမ်း "သိူဝ်း" ၵႂႆႈၵျေႃႇ တင်းႁွင်မွင်းၼေလႈသႅင်ႇ ၶွပ်ႇၸၢဝ်ႇၶျူးၸၢဝ်ႇသၢဝ်ႉသေ လၢႆးၵႂႃႈလႅဝ်းၺၢင်ႈလီ တိုၼ်းၵၢမ်ႇၺၢႆ မီးၶၸ်ႈသၢႆတႃ ၸူလိုင်းပဵၵ်ႇလူမ်း ထွင်းသၼ်ႇဝႆႇ မၼ်းတိုၼ်းလမ်ႉၼဵဝ်ၺၢင်ႈလီ ၶၼ်ႈသူၼ်ၺႃႈမီးၶမ်ႇ သူၼ်မွၵ်ႇမၢၵ်ႇ ၺူႉပေႃးၶပ်ႉ ယႆ တင်းမိူင်းလွႆ လီမုင်ႈတႆး . . .ၵၢႆႉၺႂ်ႇၺႂ်း . . .

V3. သိင်ႁွင်သိင်မွင်းလင်မေႃးမႃးယဝ်ႉ မႃးၼေလႈၵူလ်း ပီႈၶွင်ႉတႆး ၵႂႃႈလၢပ်ႇ ၼွၼ်ႉလႅဝ်း ယုၵ်ႉတိၼ်တမ်းၸူႈၸၼ်ႇ ထုင်းၽိူင်ႈတႆးမီးဝႆႉ လိမ်မိူဝ်ႈ ပၢၼ်ၵွၼ်ပူႇမွၼ်ႇ . . .

ၽိူင်ႈထုင်းၵၢမ်ႇတႆး လိၵ်ႈလၢႆးၵၢမ်ႇၺၢႆ

တႅမ်ႈ–လၢႆးၺၢၼ်လႅင်း၊ ႁွင်ႉ–ၶၢင်းသႅင်ႁွမ်

V1. မွင်းႁွင်မေႃးပၼ်း ၵူၼ်လွမ်းၶၸ်းၼေၵႂႈႁူၼ်း ၼွပ်ႈၼိင်ႇႁွတ်ႈၸဝ်ႉ ပၢင်ပွႆးမိူင်း လွႆၺဝ်း တႅမ်ထူၼ်ႈလိူၼ်လႅင်မွႆႇဝၼ်းၶိုင်ႈ ႁွတ်ႈထိုင်လီၵျေႃႇမူၼ်ႈ ၺူမ်ႈသိူဝ်းလွမ်းၵၼ် . . .

V2. ပိုၼ်းသိုပ်ႇပိုၼ်းမႃး ထိုင်မိူဝ်းၵပ်ႈပၢၼ်လႄ ၵေႃႈယႃႇပၼ်ၸႂ်ႈၽိူင်ႈ ထုင်းၺဝ်းၺၢႆၼေလႈ ၺူမ်ႈလႄၵၼ်သေ သိုပ်ႇၶၢဝ်းယၢဝ်းမိူဝ်းၶႄႈ ၺူႉပွင်ႇလႄ သေၵမ်းတႃႉၶေႃႉ...

V3. တွင်ႈၼေလႈ တွင်းၵႃဝ် လိၵ်ႈလၢႆးၼေလႈၽိူင်ႈထုင်း ၵွၼ်ၺူဝ်သေသိုပ်ႇသွၼ် ၺိတ်းပၼ် မိူဝ်းၶႄႈမႃးၼႆႉ ႁူဝ်ဝၢႆးၺၢႆၵူႇၵိူဝ်ႈ လွင်ႈလူလႂ်ႈၵၢၼ်ယႅၼ်ႇ ၼေႈတႆးၺဝ်း ႁွပ်ႈၼႆႇၺဝ်းလူဝ်ႇၸွမ်ႉပိင်းၵၼ် တႃႇပုၼ်ႈလိူဝ်ႉၶိူဝ်းၺဝ်းၼႆႉ . . .

ထိုၵ်းပၢၼ်လုၵ်းတီးယူႇႁိုဝ်

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးလၢဝ်သႅင်၊ ႁွင်ႉ–ၼၢင်းမွၵ်ႇၶမ်းသၢမ်

V1. ၶင်ႇပူႇမွၼ်ႇသင်ႇသွၼ်လႅတ်ႈ ပေႈတင်းၼမ်ႈသိုပ်ႇသၢင်ႈ ပုၼ်ႈလုၵ်ႈ လၢင်းလီႉၶေသၢႆႇတၢင်းမူး ပၢၼ်သၢဝ်မၢဝ်ႇမိူင်ႈလီႁဝ်း ငဝ်းလိူင်းတင်း ငဝ်ႈၽိူင်ႈမုၼ်လိူင်ႉၽႄႉမိတ်ႈလွင်ႇမေႃလပ်ႉၸႂ်ႈၽဝ် . .

V2. ၵမ်ႇဝႃႈၸၢႆးလိုမ်းမိင်း ၵမ်ႇဝႃႈၼၢင်းလိုမ်းမိင်း တႃႇပၵ်ႉတႃႈလိုမ်းၽိူင်ႈ ထုင်းပေႉလွင်ယူႇႁႃႉ ႁူၼ်းမီးထုင်း ႁူၼ်းမိူဝ်းလူင် ႁူၼ်းႁၢမ်းထုင်း ႁူၼ်းမိူဝ်းႁူင်သင် ၵမ်ႇသူင်ၵၼ် ႁဝ်းတေယွမ်းၵူႈၶၼ် . . .

V3. လွင်ႇၵိုင်ႇတၢၼ်ႇပၢၼ်လုၵ်ႈ ပေႈတင်းၼမ်ႈၵိုဝ်ဝူႈ ၵၢၼ်ႉၶတ်းၵၢင်းၸႂ်ႈသွၼ် လိၵ်ႈလၢႆးမူး မိူဝ်ႈပၢၼ်မွၼ်ႇလဝ်ႈထဝ်ႈႁဝ်း ႁၢမ်းႁူင်းႁၢၼ်းမူးၵေႈ ၽိူင်ႈထုင်းလိူဝ်ႉၶဝ်ၵမ်ႇပၢၼ်ၵၢတ်ႈယွမ်းသင် . .

V4. ၵမ်ႇလွင်ႈႁူၼ်းလိုမ်းမိူဝ်း ၵမ်ႇလွင်ႈႁူၼ်းလိုမ်းမိူဝ်း ႁပ်ႉၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း သုတ်းလၢတ်ႈသိင်ႈပၢၼ်ႁူၺ်ႇယဝ်ႉ ႁူၼ်းမူးလွမ်းႁူၼ်းမိူဝ်းလူင် ႁူၼ်းမိူဝ်း လွမ်းႁူၼ်းမိူဝ်းလူင် ၵဝ်ႁုင်ႇၵဝ်မုၼ် ၸႂ်ႈမုၼ်တီးလိူင်ႉၶဝ် . . .

လိၵ်ႉဝၼ်းလူၼ်ၵမ်

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶမ်းလိၵ်ႈ၊ ႁွင်ႉ–ၼၢင်းၶမ်းၶွင်ႉ

V1. မိူဝ်ႈၶဝ်ႉ ပၢၼ်ဝၼ်းတွင်းၶၢဝ်း ပွႆးဝၼ်းတီး လိုတ်ႈၶႆးလိူဝ်ႉလၢတ်ႈ လႆႈၵွမ်ႇလွမ်ႈၽွမ်ႉၵၼ် မၵ်းမၼ်ႈၵိုင်လႆသိပ်းပိဝ်ႉ ၶင်ႇသူႁဝ်းၵေႈ ပၢၼ်တီးယႃႇပေပၢၼ်ဝွတ်ႈဝႆးႁႃ . . .

V2. သင်ဝႆႉမိူၼ်လႅဝ်းၶူမ်းပုၵ်း မၼ်းၶႂၢၼ်းပုတ်း ၵၢၼ်မီးဝႆႉၶၢင်ႉ ၵဝ်သူင်ႇပဵတ်ႈလွၵ်ႉလႆႈ ၶိုၼ်းသွၵ်ႈႁႃၼႄႈလင်ႇႁၼ်လႆႈ ၶင်ႇသူႁဝ်းၶေႈ ပဵၼ်တႆးႁူဝ်ႁၢႆႈမွတ်ႈသၢႆႈလႆႈ . . .

V3. ပီပူၼ်ႉမႃးၶေႈပဵၼ်ၵၼ် ပီၼႆႉၶေႈမိူၼ်ၶၢင် တႃႇပီၼႄႈၶေႈ ႁၢင်ႈႁၼ်း ထၢႆႈၸူႉၼလႈ ၵႂၢၼ်လွႆႈႁဵင်းၽွမ်ႉထိမ်ၵၼ် တိုတ်ႉၶိုၼ်ႈလွမ်ပိုဝ် ယႃႉပေ လိဝ်ၵၢဝ်လူမ်ဝႆႉ ပူၼ်ႈၵၢမ်ႉႁၼ် . .

V4. ၶဵၼ်ႉပဵၼ်လႆၢးတင်းယိင်း ယိင်းၼလႈလႆၢး မူဝ်ႈၽွင်းလပ်းမိုတ်း လူဝ်ႈၵၼ် တႆႈၽႆးပၼ်လႅင်းလိူဝ်းၶၢင်ႉ လင်ႇပဵၼ်ၽွၼ်း ယႃႉတႆႈၽွင်းမူဝ်ႈၵၢင်ဝၼ်း တေၵၢမ်ႇပဵၼ်လွင်ႈၵတ်ႉသင် . .

Cho:လီတ်ႈဝၼ်းၶွင်ႈလူၼ်ၵမ် မူဝ်ႈၶဵၼ်ႉမႂ်ၢထိုင်ဝၼ်းတႆး ဝၼ်းၶွင်ႈၶၢင်း လီတ်းဝၼ်း ၶွင်ႈလူၼ်ၵမ် . . .

ယၢၵ်ႈယွင်ႇ တၢင်းၸိူဝ်ႉထႃတ်ႇတႆး

တႅမ်ႈ–ၵျႃင်းလၢၼ်ႉမၢဝ်း၊ ၵႂၢင်ႉ–ၶၢင်းမူလ်သႂ်

V1. ဝၼ်းမိူင်းတႆးႁဝ်း တိုၼ်းမီးမႃးလိမ်ႁွၼ်ႈ လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတႆးႁဝ်း ၵျူဝ်ႈၵျူင်းမႃး လိမ်ႁွၼ်ႈ လိၵ်ႈလၢႆးႁဝ်းၼလႈၵျၢမ်းလၢတ်ႈႁဝ်း ၽႄႉသၢႉ သၢႉသၢၶႄႉ တီႈပိုင်ႈၵိင်ၵျူဝ်းယမ်ႁဝ်း ၵိုၵ်းလွမ်းလူမ်ႈၽျေႉလူင်မႃးလႆႈပၢၵ်ႉႁိင်ပီ . . .

V2. လိူင်ၶိဝ်လႅင်ၶၢဝ် တၢင်းလိူဝ်ႉလၢတ်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႉ ယႃႉပၼ်မူၵ်းႁႃႇ ပူၵ်းၵိမ်းၵိမ်း လႆၢးယိင်းၶဝ် ႁဵင်းယွႆႉသဵၼ်းယွႆႉ ဝၼ်းၶိူင်ႈမူဝ်ႈၶဵၼ်ႉ မိူင်းလႅင်းလွႆယွႆႉ မိူင်းၶေႈ ပုၼ်ႈတႃႉႁဝ်း ၽိုင်ႈထုင်းၼလႈပိုၼ်းတႆးႁဝ်း ယႃႉပၼ်ဝွတ်ႈဝႆၢးႁႃႇ . . .

V3. တီႈပွင်ႇသီလိူင်တင်းလိူဝ်ႉလၢတ်ႈတႆး ႁူၼ်းမိူင်းတႆးၵမ်ႉၶမ်ႇ ၶပေႉထိုဝ်ႁိူဝ်း ယမ် သႂ်ႇသၶေႈပုတ်ႉထၶမ်းၽြေႈပၢၵ်ႇလၢဝ်ႈ၊ တီႈပွင်ႇသီၼွၵ်ႈတင်း လိူဝ်ႉလၢတ်ႈတႆး ၶၢင်ႇလိၵ်ႈၵိုၵ်းၽေႈမိူင်းတႆးႁဝ်းၶႅႉ ပၢၵ်ႇမိူင်းႁၢင်ႈလီ မုင်ႈဝႆႉတူလုၺ်းၵျႈ တင်းလွႆႈၵေႈၶေႈ ပႂ်ႇမဵႉငလႈၶႄႈမိူင်းတႆး ငမႈၶမ်ႉ လူင်ၶွင်းမိူင်းတႆး လွႆသုင် လူင်မိူင်းတႆးႁဝ်းၶႅႉ ၼွၵ်ႈငဝ်းႁၢင်ႈလီ မူၼ်ၽႄႉ ၽီၽေႃၶဝ်ႈမႃး သီၼွၵ်ႈပွင်ႇဝႆႈ မိူင်းတႆးပၢၵ်ႇမိူင်းႁၢင်ႈလီ . . .

V4. သီလႅင်ပွင်ႇဝႆႈ လိူဝ်ႉၼိူဝ်းတႆး ၼိူဝ်းႁတ်းႁၢၼ် ၵၢမ်ႇႁူဝ်ၵိုၵ်းၽႅၵ်ႈ ၵၢမ်ႇတွၼ်ႉ ယွမ်းတေႃႇၽႅၵ်ႈ လိၵ်ႈမိူဝ်ႈပူႇမွၼ်ႇ ပၢၼ်သိုပ်ႇပၢၼ် ၵူၼ်ႈသိုပ်ႇၵိုၵ်းပိုၼ်း ၼိူဝ်းတႆး ႁတ်းႁၢၼ်လိူဝ်ႉၼိူဝ်းငၢၼ်၊ သီလိူၼ်မူၼ်းသႂ် ၶေၶေမ်ႉလွႆၵူဝ်လွႆႁူၼ်း မိူင်းတႆးႁဝ်းၶႅႉ ၽိူၵ်ႇလိူၼ်ႈမူၼ်လိူၼ်မူၼ်းသႂ် . . .

ထိူၵ်ႈၵၢမ်ႇထိူၵ်ႈပၢၵ်ႇတႆး

ၵွၼ်ႉ–လၢႆးထီးသႅင်

V1. လွႆလူင်မိူင်းတႆးႁဝ်းၵေႃႈ သုင်ပိင်းပူၼ်ႈယူႇၵိူဝ်ႈ ယွၼ်းထၢမ်တူလုၺ်းလူး လွင်ႇလုၵ်ႈတႆးႁဝ်းမူၼ်ပူၼ်ႈ မွၵ်ႇႁၢင်ႈလီၵွၼ်ၵွၼ်ႇၵီႈယူႇယဝ်ႉလူး တႃႇတေပိတ်းၵၢဝ် လၢႆးဝႆႈလၢႆးထိူၵ်ႈယူႇၵိူဝ် တႃႇတေပၵ်းၵေႃႈ ယိင်းဝႆႈယိင်းထိူၵ်ႈယဝ်ႉၵိူဝ် တႃႇတေပၢၵ်ႇႁူပ်ႉႁူႈ ႁဝ်းဝႆႈႁဝ်းထိူၵ်ႈ ၵၼ်ငၶႄႇ . . .

V2. ၼႆႈလွႆ ၼႆႈလွႆတူလုၺ်းလူး လၢႆးငလႈယိင်ႈထိူၵ်ႈၵၼ်ယူႇ သင်ဝႆႈႁဝ်းၶတ်း လွႆၵျႈ... ၶွင်လူင်မိူင်းတႆးႁဝ်းၵေႃႈ ၵၢင်ႈပိင်းပူၼ်ႈယူႇၵိူဝ်ႈ ယွၼ်းထၢမ်တူလုၺ်း လွင်ႇလုၵ်ႈတႆးႁဝ်းမူၼ်ပူၼ်ႈ မၢၵ်ႇၵၢၼ်လီၵိုၵ်းၵေႃႈ သုၵ်းယူႇယဝ်ႉလူး တႃႇတေပိတ်းၵၢဝ် လၢႆးၵေႃႈလၢႆးထိူၵ်ႈယူႇၵိူဝ်

တႃႇတေလိမ်းၵေႃႈ ယိင်းဝႆႉယိင်းထိုၵ်ႈယဝ်ႉၵိုဝ် တႃႇပဵၼ်ၵေႃႉလီ ႁၵ်ႉဝႆႉႁၵ်ႉထိုၵ်ႈၵၼ်ၼၼ်ႉ . . .

V3. ၶႆႈလႂ် ၶႆႈလႂ်ဝူၼ်ႉလူး ၸၢႆးၼေႃႈယိင်းထိုၵ်ႈၵၼ်ယူႇ သင်ဝႆႉႁၵ်ႉၶတ်းလႂ်ႁူႉ . . သႅင်ႁွင်မိူင်းတၢႆးႁၵ်ႉၵေႃႈ လင်ပိင်းပိူၼ်ႈယူႇၵိုဝ်ႈ ယွၼ်းထၢမ်တူၺ်း လွင်ႈလုၵ်ႈတၢႆးႁၵ်ႉမိူၼ်ပိူၼ်ႈ လိူင်ၶိဝ်လႅင်လွမ်ပိဝ်တၢႆး တေလႆႈမီး တႃႇတေပူၵ်းၵေႃႈ ၸၢႆးဝႆႉၸၢႆးထိုၵ်ႈယူႇၵိုဝ် တႃႇတေၶဵင်းၶႅၼ်ႈသိုဝ်ႈ ယိင်းဝႆႉယိင်းထိုၵ်ႈယဝ်ႉၵိုဝ် တႃႇပဵၼ်တၢႆးၶဵၼ်ႉ ႁၵ်ႉဝႆႉ ႁၵ်ႉထိုၵ်ႈယဝ်ႉၼၼ်ႉ
. . .

V4. ၶႆႈလႂ် ၶႆႈလႂ်ဝူၼ်ႉလူး ၸၢႆးၼေႃႈယိင်းထိုၵ်ႈပဵၼ်ၵၼ်ယူႇ သင်ဝႆႉႁၵ်ႉ ၶတ်းလႂ်ႁူႉ . . .

လုၵ်ႈယိင်းၵွၼ်ႇလွႆသၢမ်သိပ်း

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶမ်းလႅၵ်း၊ ႁွင်ႉ–ၸၢႆးႁၢၼ်လႅင်း

V1. လွႆသၢမ်သိပ်းၵူၺ်း လွႆႈတူၺ်းလူး ၵဝ်ပၼ်ႁူႉႁူမ်း ၶေႃႉၸၢႆးမၼ်ႈမၵ်းမႃ ပေ ပၼ်တၢင်ႇၶေႃႉ မႃးႁွင်ႉၵၢဝ်မၼ်းႁူႉ ၵၢဝ်ငဝ်းႁၵ်ႉႁူမ်ႈတူမ်းဝဵႉပၼ် လုၵ်ႈယိင်း ၵွၼ်ႇမွႆးႁွင်ႉဝႆႉ ယႅၼ် . . .

V2. လွႆသၢမ်သိပ်းၵူၺ်း လၢတ်ႈမၼ်းလူး ယၢၼ်လႆပၢၵ်ႇလၵ်း ၶွႆးဝူင်ႈၵၢင် မၼ်းၶေႃႈယႃႉ လႂ်တိုၵ်ႉၵိုၼ်းယူႇမီးႁိမ်းလမ် လုၵ်ႈယိင်းၵွၼ်ႇမွႆး ႁွင်ႉဝႆႉ ယႅၼ် ...

V3. ပိူၼ်ႈၶႆႈသေႇၵဝ်း ယႃႉလိူင်ႉၵိုဝ်ၶႆႈၶေႃႈ တၢင်းႁၵ်ႉႁၢႆးယႃႉ ပေႁွႆႈမၼ်း လုလႅဝ် ႁွႆႈယႅၼ်ယုမ်ႇယမ် ပွႆႉထႃႈၵမ်ႇဝႆႉလႆပီ ပၼ်ၵဝ်တမ်းလႂ်ယႅၼ် . .
.

V4. လွႆသၢမ်သိပ်းၵူၺ်း ထႅႆႈတူၺ်းငလႆႈ ၶဝ်ပၼ်ၵျူႉၵျမ်း ၵေႃႉလၢႆးမၼ်ႈမၵ်းမၢႆ
ထိုင်ဝၼ်းၶိုင်ႈၶဝ်တေၶိုၼ်းမႃးႁႃ လုၵ်ႈယိင်းၵွၼ်ႇမွၵ်ႇၸွင်ႉဝႃႈ ယဵၼ် ...

ယႃႇလိုမ်းသၢဝ်တႆး မူင်းလွႆ

ၸွင်ႉ–ၶေႃင်းမူလ်းၵူး

V1. မွၵ်ႇၵွၼ်ၶွင်ႇၵီႈၶိူဝ်လွႆ ၽွင်းယၢမ်းၶမ်ႉၶၢဝ်းၵႂႆ မူလ်ၶူင်းၵေႃႈ ႁၼ်ပီၼ်သၢႆ
တီႈၶွင်းငၢႆႈသၼ်လွႆ မႃဝ်ႇတႆးလိူဝ်းၵၢၼ်ႁၵ်ႉထုင်းတႆး ယၢမ်းၶၼ်ႉလီၶိုၼ်း
ဝႆႇ ၶိုၼ်းမႃးႁႃမူင်းတႆးသၼ်လွႆ ...

V2. လိူဝ်ႉၶိူဝ်းလၢႆးတေမွင်းပွႆႉယူႇ ၸႂ်ႈလၢႆးၶိုၼ်းၽဵဝ်မႃး သၢဝ်ၶွင်ႉၵေႃႈလွမ်ပွႆႉ
လၢႆးယူႇ တီႈၵိမ်းငၢႆႈၵွင်ႈၶဝ်ႇ မႃဝ်ႇပီႈၵေႃႉယၢၼ်ၵူၺ်း ပေႃးငီၼ်း
သိုင်ၶူၵ်ႉၵွၼ်ႇမႄႈ ပွင်ႇဝႃႈၶွင်ႉၵွၼ်ႇလွမ်းၸွင်ႉႁၢလၢႆး ...

V3. မွၵ်ႇႁၵ်ႉၵွၼ်ႇၵီႈတီႈလိူ ယၢမ်းၶၼ်ႉပၢႆႈၶေႃင်းဝႆႉ မၼ်ႈၵိုမ်းဝႆႉ ၵမ်ႇလိူၵ်ႈလၢႆႈ
မူၼ်ၶမ်ႉၶူင်းလႆ လိူႁၵ်ႉၶွင်ႉၵွၼ်ႇၵမ်ႇပၼ်ၽႅ မွင်းပွႆႉပီႈလၢႆးဝႆႉ
ယႃႇလိုမ်းၶွင်ႉသၢဝ် မူင်းတႆးသၼ်လွႆ ...

ၸူဝ်ႈၼ်မွၵ်ႇမ်း

တႅမ်ႈ/ၸွင်ႉ–လၢႆးမူး

V1. ၵွၼ်ၵၼ်ပီၼ်ႁူၼ်းမႃး လူဝ်ႈၶိုင်ႈၶၼ်ႉၵမ်ႇႁိုင်သင် ယူႇသေၵိၼ်သေ
ပွႆႉဝၼ်းတႃႇ ၵွၼ်ၵၼ်လူင်လိုမ်း ...

V2. ၶဝ်ၵေႃႈမီးမႃႇၶ မိူၼ်းၵေႃႈမီးလေႃးၽ မၼ်းၵေႃႈမီးတေႃးသ ၵေႃႉၶိုင်ႈ
မီးမေႃးႁ ၵမ်ႇႁၢႆၵၼ် ၵမ်ႇသူႇလိူဝ်းၵၼ် ၵမ်ႇၵူၼ်ႈၶွမ်းတေႃႇၵၼ်ငလႆႈ

ႁူဝ်လွင်ၽၼ်ခၼ်သုင်ၵိူဝ်းတၢင်းမေႃမၼ်း ႁူဝ်လွင်ၵၢင်ၵျၢဝ် ၵိူဝ်းငိုၼ်းငလႆ
ၶမ်းၵူဝ်ႈ ဝၢႆးလိုၼ်းမုၼ်းၶဵဝ်ႉ ႁူႉတိုၼ်းတိုတ်ႉလၢၵ်ႈၶဝ်ႈပူႈၵွၼ်ႈၼူႈ . . .

V3. ၵေႃး . . . ပိၼ်ႁူၼ်းမုၼ်း ၽူဝ်ႈၽေႉမ်ပ်ႈၽၼ်ပ်ႉတူ ၵၢဝ်လွင်ႈလီတြူးလီ
သွႆႉလွႆလူး လိုဝ်ႈလီၵၢၼ်လီ ၸွႆးမိုဝ်းလီ ၸွႆးတိၼ်လီပၼ်ၵိုတ်းဝႆႉ
ၶဵင်းၶူင်းၵၢင်ငလႆ ။

V4. ၵေႃး . . . ပိၼ်ႁူၼ်းမုၼ်း လူဝ်ႈၽေႉမ်ပ်ႈၽၼ်ပ်ႉတူ ၵၢဝ်လွင်ႈလီတြူးလီ
သွႆႉလွႆလူး ယူႇယူႇလူင်လိမ်း လၢတ်ႈၶိုင်ႈၶဵဝ်ႉ ၵမ်ႇၵိူင်သင်
ၶူဝ်သေၵႂ်ႈသေ ပွႆႉဝၼ်းတေႃႇ ယၢၼ်ပွတ်ႇသွႆႇၵွၵ်း . . .

V5. ပေဝ်ႉလူးမူႇၶ လၢင်းပ်တ်ႈလူးလေးၽ ဝၢင်းပ်တ်ႈလူးတေးသ လၢင်ႉ
ပ်တ်ႈလူးမေးၵျ ယူႇသေပွၵ်ႈ ယူႇၵိၼ်လိၵ်းၵၢၼ် ႁွပ်ႈပိၼ်ႁူၼ်း
ၶင်ႇၵၼ်ႁူလ်း . .

V6. ၽွင်ႁူဝ်လွင်သုင် တိၵ်းၶိုၼ်းတူဝ်မၼ်း ၽွင်မေႃလွင်လီ မီးၽွၼ်းလီမၼ်းၵူဝ်ႈ
ႁူၼ်းၵျဝ်းတင်းသိင်ႈ တီႈၶွၼ်းတီႈဝၢင်းႁွၵ်းႁူဝ် ပိၼ်တီႈလိဝ် . . .

ၽၢႆႉၵွၼ်းယၢၼ်မိူင်း

တႅမ်ႈ–ၵိုၼ်းလိူင်းသႅၼ်၊ ႁွင်ႉ–ၶၢင်းမူဝ်မူဝ်ၶမ်းၵေႃး

V1. သိပ်ႈၵျႃႇပီ တီႈတၢႆးၵျဝ်း ယၢၼ်ၽေႃတ်ႇမိူင်း လွႆႁိူဝ်လီ ပိၼ်ၶဵဝ်မေး ႁူၼ်းယေး
ၵျမ်းပဝ်ႇ ၶမေႉပိၼ်သေႃ ၵွၼ်ၵၼ်ပေႃႈ ႁွတ်ႈၼူႇႁူႈတၢင်း ၵျၵ်ႉၵၼ်
ငလႆၵူလ်း ၽွင်းတၢႆးၶၢၼ်လွႆ . . .

V2. သၢဝ်းၵျႃႇပီ လီငိၼ်းၽေႃၼ် လႆႈၽေႃတ်ႇမိူင်း ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈဝူႈ ၽုင်ၵၢႆႈလိူင်း
ၵိတ်းၵျႃႉ မိူၵ်ႈတေႃႇ ၶူမ်လွႆလိူဝ်ၶိူဝ်လွင်ႈၵျဝ်း တီႈယူႇတီႈၶွၼ်း
လႆႈပွႆႇပ်တ်ႈမုၼ်း ၶမေႉတူတၢႆးလႆ ။ .

V3. ၶေႃၶမ်းလႄႈပီ တီႈတႆးႁဝ်း လႆႈပွႆႇမိူင်း မိူဝ်ႈပၢင်ၵႂၢၼ် ယူႇၶၢမ်မေႃး မီးတၢင်းမူၼ်ႈၸေႃႇ ၵႂၢၼ်ႁၢႆၶၢၼ် ယူႇယဵၼ်ၶတ်း ႁဝ်းၵမ်ႉၼိမ်ႈ ယၢမ်းၶဝ်ႈၵမ်ႉလႂ်ႈ တႆးႁဝ်းယၢၼ်မိူင်း။ ။(လၢတ်ႈၵႂၢမ်း –မိူဝ်ႈၶေႃၶမ်ႉ ၶမ်ႉတႃႇတႆးလႆ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈၽေႃတ်ႈၵႂ် လိၼ်တီႈႁဝ်းႁၵ်ႉ ၵမ်ႉမီးၽႂ်မေႃး လွမ်းလွမ်းယၵ်ႉ ဝူၼ်ႉၶွပ်ႈၵီးလူ လွင်ႈဝၢႆႈႁဝ်း ၼလႈသူႁွမ်ႉႁူမ်ႈလႂ်ႈ လႂ်လိၵ်ႉႁူမ်ႈၵိူဝ်ႈ ။။)

ၶေႃႈလူပ်းလင်

ပုၼ်ႈတေႃႇ “ပပ်ႉၽဵင်းၵႂၢမ်းတႆး ၵႅဝ်ႈၶပ်းပၢင်သွၼ်ၼႄလႆႈပိမ့်ႈ” ၵၢၼ်ၶႅဝ်ႉ
ၵမ်ႉလႂ်ႈၼႄႈဝႃႈ ၽဵင်းၵႂၢမ်းတႆးၵႅဝ်ႈၶပ်းပၢင်သွၼ်ၼႄလႆႈပိမ့်ႈ
မီးၵႃႈၶႅၢႆႉႁူမ်ႈၶဝ်ႈၵဝ်ႈ ၵၢၼ်ၶႅဝ်ႉၼႄတႉ လွမ်းၶဝ်ႈပွင်ပၼ်လႆႈၶႅဝ်ႉ
ၵႅပ်းႁွမ်တွမ်တၼ်မ်ႈ မေႃးတီႈၶႂ်းၶိုင်ႈပပ်ႉ ၶိုင်ႈၵိတ်းသေ
ၵႅတ်းၵႂၵ်ႈယဝ်ႉ။ (ၵျၢမ်ႈသိုဝ်ႉၶႃ တေႃႇသုၼ်ႉတူဝ်)

ၵုႆႈမီးတၢင်းမူၼ်ႈသိူဝ်းလႂ်၊ ၵုႆႈပၼ်တၢင်းၵၼ်ႉထႅမ် လွင်ႈႁူပ်ႉထူပ်းတေႃႇၶႄႈၶၢၼ်၊
လွႆႈထႅမ်ၶၢၼ်၊ ၽွမ်ႉသိင်လိၵ်ၶၢၼ်သေၵမ်ႉၶႃး လိမ်ၽႃႇလိူဝ်ႉလၢတ်ႈ
ၵႂၢမ်းလၢတ်ႈ ၽိုင်ႈထုင်း ပႆႇမွၼ်းတႆးႁဝ်းၶေႃး
ၵုႆႈၶိုၼ်ႈယႂ်ႈမုႆႈသုင်ၶတ်းယဵၼ်သေၶမ်း။

မူၼ်ႈသူၼ်ၶႃး